

BLWG

**BLWG ZOMERKAMP ÖLAND,
ZWEDEN
11 T/M 18 JUNI 2016**

Inhoud:

Algemeen	p.1
Dagverslagen	p.6
Résumé	p.21
Mossenlijst	p.23
Korstmossenlijst	p.28
Vlinderwaarnemingen	p.38
Vogelwaarnemingen	p.40
Plantenlijst	p.41

Foto's gemaakt door: André Aptroot, Margriet Bekking, Fred Bos, Jan-Willem de Jong, Sylvia van Leeuwen, Bart van Tooren, Gerda van Uffelen

Tekst: Margriet Bekking, André Aptroot

Samenstelling: Margriet Bekking

Algemene informatie:

Öland is een langgerekt eiland dat voor de oostkust van Zweden ligt en bij Kalmar met een tolvrije brug met het vasteland is verbonden. De hoofdstad is Borgholm. Öland bestaat grotendeels uit kalkgesteente. Sinds de vroege oudheid is het eiland bewoond en op veel plaatsen tref je grafvelden en andere overblijfselen uit IJzer-, Bronstijd en Middeleeuwen aan. Öland telt niet minder dan 73 natuurreservaten, waarvan meerdere met de Natura-2000 status.

In het zuiden wordt het landschap bepaald door de alvar-vlakte, een gebied van harde kalkplaten met een dunne toplaag, **Stora Alvaret**. De naam betekent 'Grote Alvar'. Je treft hier o.m. karstverschijnselen. Het gebied is een uitgestrekt, bijna boomloos steppelandschap met lage jeneverbesstruwelen. Het gebied beslaat in totaal circa 25.000 hectare en is daarmee het grootste alvar-gebied in Europa. Het klimaat is er extreem, met arctisch-alpiene soorten. Er groeien verschillende zeldzame soorten planten, waaronder dertig orchideeënsoorten, endemische soorten zoals het Ölands zonneroosje (*Helianthemum oelandicum*), de alsemsoort *Artemisia oelandica* en ook planten die in Siberië voorkomen. Stora Alvaret is onderdeel van het Agrarisch landschap van Zuid-Öland, *Södra Ölands odlingslandskap*, dat in 2000 is opgenomen in de Werelderfgoedlijst van de UNESCO. Mensen wonen hier al 5000 jaren, sinds de steentijd, en hebben hun manier van leven aangepast aan de fysische beperkingen van dit eiland. Hierdoor is het landschap uniek, met overblijfselen van het leven in de prehistorische tijd tot heden, waarbij het gebruik van het land echter nauwelijks is veranderd.

Deelnemers:

André Aptroot, Margriet Bekking, Dirk Blok & Adrie Bremer, Fred Bos, Peter Hovenkamp & Gerda van Uffelen, Jan Willem de Jong & Lieneke, Peter Kroon & Elke Buit, Henk Siebel, Bart van Tooren & Sylvia van Leeuwen, Maaïke Vervoort, Cor Zonneveld.

Camping

We verblijven op camping Stenåsa Stugor & Camping; www.stenasa.com, gelegen aan de zuidoostkust bij Slagerstad.

De camping ligt in een vogelreservaat te midden van kustweides en heeft een smal strand aan de Baltische Zee.

De kamperende deelnemers zetten hun tenten op op een klein veld bij een bosje dennen met een nest jonge ransuilen (takkelingen) in de bomen. De uiltjes waren overdag onvindbaar verstopt in het struikgewas, maar 's avonds vanaf 22.00u begon de 'uilenshow': drie 'bollen' van uiltjes aan het balanceren op de takken en druk bezig met het oefenen van hun vleugels. Middels een zielig piepen gaven ze aan dat ze ook honger hadden; ze piepten luidkeels tot aan het krieken van de dag totdat ze allemaal verzadigd waren. Aan het eind van het kamp waren ze zover dat ze al wat konden vliegen. Een bijzondere ervaring zo boven je tentdak! Aan de rand van het veld hadden we zicht op grasland vol weidevogels, leeuweriken, bruine kiekendief en velduilen.

Anderen hadden op het terrein een huisje gehuurd.

De camping beschikt over een 'camper's kitchen' waar we 's avonds bijeenkwamen om de waarnemingen van de dag en overige zaken te bespreken.

Kaart van het langgerekte Öland

The collage features a central map of Öland, Sweden, with several blue callout boxes indicating dates and locations:

- 13-06**: Points to the northern part of the island, near Byskeby.
- 17-06**: Points to the central part of the island, near Lottorp.
- 15-06**: Points to the southern part of the island, near Borgholm.
- 17-06**: Points to the southern part of the island, near Borgholm.
- 15-06**: Points to the southern part of the island, near Borgholm.
- 16-06**: Points to the southern part of the island, near Borgholm.
- 11-06** and **12-06**: Point to the southern part of the island, near Borgholm.
- 14-06**: Points to the southern part of the island, near Borgholm.
- 18-06**: Points to the southern part of the island, near Borgholm.
- camping**: A box pointing to the southern part of the island, near Borgholm.

Other images in the collage include:

- A beach scene with people walking.
- A large, gnarled tree trunk.
- A close-up of a tree trunk with a hole.
- A field of tall green grass.
- A windmill in a field.
- A field of red flowers.
- A field of white flowers.
- A field of yellow flowers.
- A tree trunk with a hole.
- A field of tall grass.
- A sign for Möckelmossen.
- A landscape with a body of water and a lighthouse in the distance.
- A dirt road with a tree in the foreground.

Programma:

Excursies uitgevoerd zomerweek BLWG Öland – 11 – 18 juni 2016:

Zaterdag 11 juni –

- a) Directe omgeving camping Stenåsa met begraasd alvargrasland met poeltje, stenen muurtjes.
- b) Gyng-reservaat – bij het meer van Möckelmossen; het grootste meer op de alvar, dat 's zomers grotendeels droogvalt. Kalkmoerasjes en trapgaten.

Zondag 12 juni –

- a) Möckelmossenalvar – rondwandeling Bårby källa - ca. 6km over 'limestone pavement area' met karstverschijnselen, diepe karstspelen, restanten bewoning en Mittmuren. Speciale flora vaatplanten en korstmossen.
- b) Mörbylånga – stadrand haven, wegbomen en straat plantsoen.

Maandag 13 juni –

Noorden eiland

- a) Trollskogen bij Grankulla – op uiterste noordoostpunt van Öland gelegen, direct aan zee grenzend oud (naald)-bos, met enkele zeer oude eiken, zoals "Trolleken" van ca. 900 jaar oud.
- b) Neptuni akar bij Byxelkrok – kustrotsen en orchideeënrijk moerasje aan wegrand.
- c) Lindenreservaat bij Byxelkrok - *Lobaria pulmonaria* komt voor op de oude bomen. Verschillende orchideeënsoorten bloeien hier in de voorzomer: o.m. *Orchis mascula*, soldaatje, muggenorchis en welriekende nachtorchis.

Dinsdag 14 juni –

- a) Rakskogen (Västerstads almlund) – iepenbos van ca. 250 jaar oud met weelderige mosflora.
- b) Alvar bij Penåsa (tussen Bjärby en Lilla Darby. Beekje en limestone alvar. Deze alvar is ook bekend om zijn bijzondere (orchideeën) flora.
- c) Kastlösa kerkhof met oude bomen en mosbegroeide muren.

Woensdag 15 juni

- a) Halltorp forest – gemengd bosreservaat aan zee o.a. met enkele eeuwenoude eiken waarin een beschermde reuzenboktor huist.
- b) Karum – alvar met Ark van Noach
- c) Mittlandskogen – Ismantorps borg (fort) en bos bij Abbantorp. Restanten van eeuwenoud ringfort en gemengd loof-/naaldbos met jonge eiken met epifytenflora.
- d) Himmelsbjerget museum bij Långlot - laanbomen bij museum.
- e) Heideterrein ten Noorden van Gårdby.

Donderdag 16 juni –

- a) Dröstorps alvar - P bij Ekelunda. Via een oud veepad naar Dröstorps Ödeby, 'n verlaten dorp uit de 18^e eeuw, over alvargrasland met bosjes met bronnen.
- b) Alvar ten Zuiden van Möckelmossen.

Vrijdag 17 juni –

- a) Djupvik kustrotsen bij Grönlunda – steile waterdoorlatend klif.
- b) Borgholmkasteelruïne – steile noordhellingen met schaduw van dikke iepen met weelderige mosflora op rotsen

Zaterdag 18 juni -

- a) Ottenby - seaside meadows bij vuurtoren Lange Jan.
- b) Ottenbylund rondje om Lungsjön.
- c) Alvar bij Tingstenen, ten Westen van Solberga alvar.

Dagverslagen:

Zaterdag 11 juni

Het kamp begint met een 'dichtbij'-excursie; een rondje over de camping en in de directe omgeving. Op een van de velden staat boompjesmos, *Climacium dendroides*, en op de oude, doorgewaaide wilgen langs het smalle zandstrand worden enkele soorten haarmuts gevonden, waaronder de kleine haarmuts, *O. pumilum*. De kalksteen loopt hier door tot op het strand, waar we er grote fossiele Cephalopoden op vinden, maar ook een onbepaalde maritieme *Caloplaca*. Deze kunnen we meenemen (en thuis toch niet determineren uiteindelijk), maar veel van de waarnemingen van korstmossen blijven veldwaarnemingen en we hebben verrassend veel ongedetermineerd moeten laten.

In de graslanden naast de camping staan addertongen en worden de eerste orchideeënsoorten genoteerd. In een drooggevallen pool de eerste sikkelmossen; *Drepanocladus sendtneri* en *Pseudocalliergon turgescens*. Op de open plekjes kalkbodem staan kleinere soorten zoals *Protobryum bryoides*, *Pseudocrossidium hornschuchianum*, *Bryum intermedium* en *B. ruderale*, de *Syntrichia*'s *calcicola*, *ruralis*, *ruraliformis* en enkele klokhoedjes: *Encalypta raptocarpa*, *E. streptocarpa* en *E. vulgaris*. Er wordt gekeken naar de verschillende soorten kronkelbladmossen, waarvan we op deze eerste excursiedag *Tortella densa*, *inclinata* (viltig), *rigens* en *tortuosa* (gerimpeld) vinden.

Op stenen muurtjes staan hoofdzakelijk korstmossen, maar ook zijdemo, *Homalothecium sericeum*, *Didymodon insulanus* en de haarmutssoorten *Orthotrichum anomalum*, *O. cuspidatum* en *O. rupestre*. De granieten zwerfkeien staan vol met korstmossen, waaronder enkele soorten die niet bekend waren van Öland, zoals *Lecidea variegatula*, *Porpidia soredizodes* en de parasiet *Phaeospora rimosicola*. Het laat zien dat de aandacht altijd vooral is uitgegaan naar de kalk. Al met al is het een interessante kennismakingsronde met de soorten die hier voorkomen.

Na de lunch verplaatsen we ons naar het grootste meer op de alvar, Möckelmossen, in het Gyngge-reservaat. Dit is een vochtig gebied met kalkmoerasjes. Het Möckelmossen-meer heeft zich door de aanhoudende droogte van de afgelopen maanden al een stuk teruggetrokken.

Grote plukken bruine sikkelmossen met witte kalktoppen liggen droog te 'spartelen' op de ingedroogde kalkbodem. Aan planten zien we nog bloeiend vetblad, *Pinguicula vulgaris*, en moeraskartelblad, *Pedicularis palustris*. Veel foto's worden gemaakt van de vleeskleurige orchis, *Dactylorhiza incarnata* var. *ochroleuca*, die hier in groten getale in de kleur geel en zelfs wit voorkomt.

Zondag 12 juni

Voor vandaag staat een alvargebied bij Möckelmossen op het programma. We doen hier de rondwandeling van circa 6 kilometer, de Bårby källa trail; een 'limestone pavement area' met karstverschijnselen met diepe karstspleten, restanten van bewoning. De route loopt voor een klein deel ook langs de Mittmuren, een 30 kilometer lange muur die over het midden van de alvar loopt. De alvar wordt begraaasd door rundvee.

Op de dunne laag grond langs de grote kale kalkplaten liggen de mossen als bruine bolletjes op het oppervlak; kurkdroog. We onderscheiden de soorten *Schistidium atrofusum*, bijna zwarte pollen, en *S. brunnescens*, bruine pollen. Beide soorten hebben hun Zweedse verspreiding alleen op de eilanden Öland en Gotland

Daarnaast de witte 'spaghetti-slierten' van het korstmos *Thamnolia vermicularis*, dat ook zo droog is dat het onder je voeten kraakt.

Het is een apart gebied. Er zijn kale stukken kalksteen waar af en toe water blijft staan met allerlei kleine zwarte korstmossen die voor een groot deel pas kort geleden van Öland opgegeven zijn. We vinden ook nog een paar nieuwe soorten voor Öland, namelijk *Gyalecta* (tot voor kort *Belonia*) *nidarosiensis*, *Placynthium* (tot voor kort *Collolechia*) *caesium* en *P. subradiatum*.

Op de alvarbodem zien we *Abietinella abietina*, *Didymodon insulanus*, *Distichium capillaceum*, *Encalypta streptocarpa*, *Homalothecium lutescens*, *Hypnum cupressiforme*, *Rhytidium rugosum*, *Racomitrium elongatum* en *Syntrichia ruralis*, zowel var. *calcicola* als ook var. *ruralis*. Op de dunne bodemlaag, daar waar er nog een beetje vocht aanwezig is, vinden we de kleinere soorten zoals *Weissia controversa* en *Enthostodon muhlenbergii*, in Zweden 'kalkkoppmossa' genoemd.

De opgedroogde koeienflatsen zijn rijkelijk begroeid met kapselende *Bryum intermedium*. *Funaria hygrometrica* staat massaal met sporenkapsels op oude urineplekken van de hier grazende kudde koeien.

In de karstspleten wordt geplooid palmpjesmos, *Plasteurhynchium striatulum* en kalkspitsmos, *Cirriphyllum tommasinii*, gevonden; schaduwminnende kalksoorten, die op de Zweedse Rode Lijst staan. Onder het jeneverbessstruweel vinden we wat levermossen: *Metzgeria furcata*, *Radula complanata*, *Porella platyphylla* en *Scapania aspera*. In een diepe holte onder een kalkplaat wordt toch iets van een thalleus levermos gevonden; misschien *Athalamia hyalina*? Bij determinatie blijkt het *Reboulia hemispherica* te zijn.

Op de eeuwenoude stenen van de Mittmuren staan ook *Grimmia*'s zoals *Grimmia decipiens*, een Rode Lijstsoort die in 't Zweeds 'kustgrimmia' genoemd wordt, *Grimmia dissimulata*, verborgen muisjesmos en *G. tergestina*, kalkmuisjesmos. *Grimmia tergestina* wordt hier wel de 'alvar-grimmia' genoemd. De laatste twee soorten komen in Zweden alleen op de eilanden Öland en Gotland voor.

De plant die nu veelvuldig op de alvar bloeit is de witte engbloem, *Vincetoxicum hirundinaria*. Het Öland's zonneroosje, *Helianthemum oelandicum*, dat hier in de maand juni de alvar geel kleurt, is op de meeste plaatsen uitgebloeid; alleen in de schaduw van de jeneverbessen staan nog bloeiende exemplaren.

De looksoort die je hier veel ziet is *Allium lineare* – klipplök – een endemische soort van de Ölandse alvar, met paarse schutbladen.

Vooraf voor de lichenologen is op de kalkplaten veel te ontdekken;

zowel de alpiene soorten *Thamnolia vermicularis* en *Flavocetraria nivalis*, als de mediterrane soorten zoals *Fulgensia fulgens* staan hier naast elkaar.

In het plaatsje Mörbylånga, gelegen aan de westkust, wordt 's avonds door een selecte groep BLWG'ers gegeten. 'n Mooie gelegenheid om ook hier waarnemingen te doen langs de haven en het plantsoen. Dit levert een aantal ruderaal soorten op. Op enkele wegbomen in het centrum worden zes soorten haarmutsen, boommos en knikkersterretje, *Syntrichia papillosa*, gevonden. Knikkersterretje heeft zijn voorkomen hoofdzakelijk aan de Zweedse westkust en is slechts van een enkele vindplaats op Öland bekend.

Maandag 13 juni

Er wordt vroeg vertrokken om helemaal naar het noorden van het eiland te rijden.

Onderweg komen we langs de vele houten molens waar het eiland bekend om is. We maken een korte tussenstop in Föra bij het oudste kerkje uit de 11^e eeuw met een verdedigingstoren als basis. Hier staat, achter een boerenschuur nog een middeleeuws Martinus-kruis.

Op een landtong op de uiterste noordoostpunt ligt het bosreservaat Trollskogen. Aan de westzijde hiervan ligt een 'seaside meadow', met een interessante flora als *Tetragonolobus maritimus* met grote lichtgele vlinderbloemen, zoutgras en melkkruid en ook weer addertong, *Ophioglossum vulgatum*.

Ondanks goed zoeken worden hier helaas geen zoutminnende mossen gevonden. Wél wordt *Tortella flavovirens*, hier 'strandkalkmossa' genoemd, in deze kwelder gevonden.

Het bos bestaat hoofdzakelijk uit naaldbos, maar herbergt nog enkele zeer oude eikenbomen, zoals 'Trolleken', waar dit bos naar genoemd is. In het beschutte centrale deel van het bos noteren we doodhoutsoorten als krulbladmos, *Nowellia curvifolia* en Neptunusmos, *Lepidozia reptans*. Er zijn al heel veel korstmossen bekend uit het gebied, een

aantal van 155 soorten alleen al op eiken wordt in het informatieblad genoemd; dit slaat op alle epifyten.

Toch vinden we verschillende nieuwe, waaronder enkele die nieuw zijn voor Öland, namelijk *Fuscidea arboricola* en *pusilla*, en *Leptorhaphis maggiana* die zelfs nieuw is voor Zweden.

Na dit naaldbos rijden we langs de noordkust, met op de uiterste noordpunt de vuurtoren Lange Erik, naar de westkust, waar bij Neptuni åkar een korte stop gemaakt wordt.

De kustlijn hier bestaat uit kalkstenen platen die tijdens de laatste IJstijd gevormd zijn (Orthoceras-kalk). In deze kalksteen zijn fossielen te zien (trilobieten en brachiopoden). In zee liggen zwerfstenen als overblijfsel van een grafveld uit de Vikingtijd. Aan de bovenzijde van deze kalkplaten ligt een plateau van rolstenen dat 's zomers blauw gekleurd wordt door bloeiend slangenkruid.

Een deel van de groep bekijkt een moerasje langs de weg, dat paars ziet van de bloeiende orchideeën: grote muggenorchis, soldaatje, rietorchis. De anderen lopen over de keienwal naar de klifkust waar je goed de fossielen in de kalkstenen kunt zien. Op een plek waar zoetwater uit de klif sijpelt, vinden we enkele kapselende *Bryums*: *Bryum archangelicum*, *B. intermedium*, *B. blindii* (Rode Lijstsoort), *B. knowltonii* (Rode Lijstsoort en nog niet op de kaart voorkomend) en ook nog *B. pallens*.

De middag wordt doorgebracht in het Lindenreservaat, een afwisselend natuurgebied met stokoude linden, eiken en essen, halfopen begraasde weiden met jeneverbes en grote zwerfkeien, hooilanden, naaldbos, moeras en alvarbodem. Ook dit gebied wordt begraasd, zoals we in de meeste reservaten zien. De koeien die hier lopen, zijn van een bijzonder nieuwsgierige aard en komen met de hele kudde op onze groep af. Ze zijn erg opdringerig en we zijn blij wanneer we door het veeklaphekje kunnen om onze tocht te vervolgen.

Eerst lopen we door een open landschap met afwisselend bloemrijk grasland met talrijke orchideeën en later komen we door een vochtig loofbos, waar de route deels over plankieren loopt. Vanwege de droogte kunnen we er nu gewoon naast lopen en bekijken er een bijzondere paardenstaart, *Equisetum pratense*, verwant aan de bospaardenstaart en voorkomend in schaduwrijk bos. In het natste deel staan verschillende veenmossen. Ook *Leucobryum glaucum* is hier vrij talrijk en staat op de boomvoeten boven de waterlijn.

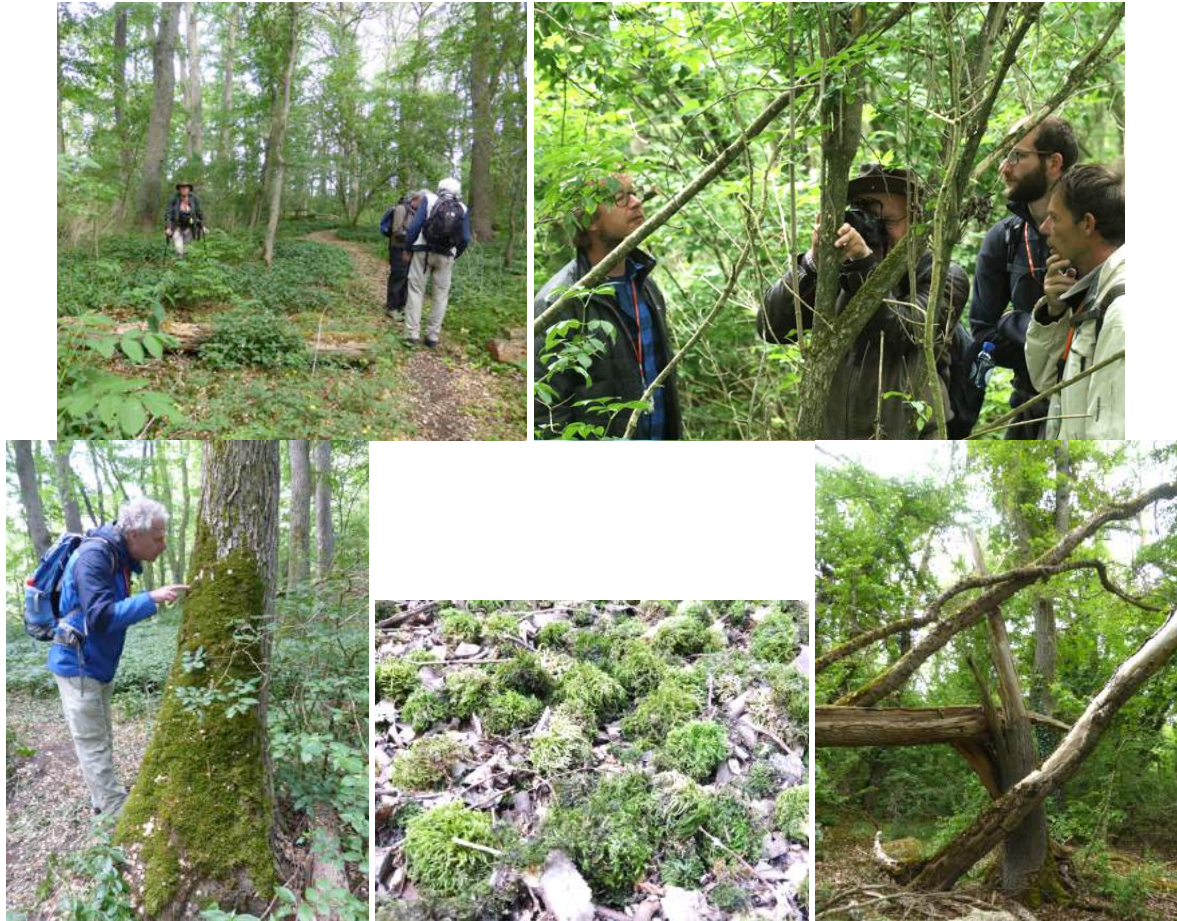
Verder noteren we *Campyliadelphus elodes*, *Eurynchium angustirete*, *Thuidium delicatulum*. Op schors de bekende levermossen *Frullania dilatata*, *Metzgeria furcata*, *Radula complanata* en ook de - bij ons - zeldzamere soorten als *Porella platyphylla* en *Ptilidium pulcherrimum*. Op een boom staat het longenmos, *Lobaria pulmonaria*. Deze vindplaats was nog niet bekend. *Antitrichia curtipendula* wordt eveneens op de soortenlijst bijgeschreven. Op liggende stammen zien we de hier zeer algemene *Ptilidium ciliare*, maar ook *Lepidozia reptans* en *Nowellia curvifolia*. Het leermos *Peltigera neckeri* (op de grond) is een nieuwe soort voor Öland.

Dinsdag 14 juni

Voor de excursie naar het oude iepenbos Västerstads almlund, in natuurreservaat Rakskogen bij Övre Västerstad, worden we begeleid door Tommy Knutsson, een op Öland wonende lichenoloog. De iepensoort die hier staat, is de smalbladige iep, *Ulmus minor*. Het eeuwenoude iepenbos is jammergenoeg zichtbaar aangetast door de iepenziekte; aan de rand zijn veel bomen al kaal. Binnen in dit bosreservaat staan nog vele majestueuze iepen overeind, maar er zijn er ook al een aantal omgevallen, waardoor het bos een 'oer'-aanzicht heeft gekregen.

De stammen zijn weelderig bedekt met vooral veel touwtjesmos, drie soorten: *Anomodon attenuatus*, *A. longifolius* en *A. viticulosus*, *Neckera complanata*, *Leucodon sciuroides*, *Homalia trichomanoides*, *Pylaisia polyantha*, en ook levermossen als *Porella platyphylla*, *Radula complanata*, *Metzgeria furcata* en *Frullania dilatata*. Opvallend weinig haarmutsen; wat *Orthotrichum affine* en een polletje *O. pumilum*. Op de bosbodem liggen opgerolde bollen *Thamnobryum alopecurum*, een vreemd gezicht.

De bodem heeft een bijna 100% mosbedekking van *Dicranum scoparium*, *Eurhynchium striatum* en *E. angustirete*, *Plagiochila asplenioides* en *P. porelloides*, *Thuidium tamariscinum*. Op de rotsblokken in het bos treffen we *Isothecium alopecurioides*, *Grimmia hartmannii* en *Pseudoleskeella nervosa*. De bosplant die hier overheerst is bosbingelkruid.

Er zijn al veel korstmossen bekend, en we zijn vooral enthousiat over de maar liefst 9 *Bacidia* soorten, waaronder *B. viridifarinoso* (wat helemaal geen *Bacidia* is maar zelfs in een andere familie thuis hoort). We vinden *Candelariella reflexa* nieuw voor Öland, en op een omgevallen es, nogal hoog op de stam, *Lecanora compallens*, die nog nooit eerder van Zweden is opgegeven (maar al wel een paar keer is gevonden). Allebei indicatoren van global warming en eutrofiëring.

Voor de lunch worden we bij Tommy Knutsson uitgenodigd om deze in zijn tuin te komen nuttigen. Hij woont dicht bij het iepenbosreservaat.

In de middag bezoeken we de alvar tussen Bjärby en Lilla Darby bij Penåsa, waar we op advies van Tommy het zuidelijke deel bekijken. Ook hier treffen we een door de droogte

opengebarsten leembodem. Zelfs *Dicranum scoparium* heeft last van 'droogte-stress'; de bladtoppen breken spontaan af. Ter plekke krijgt deze verdroogde vorm de naam 'forma *alvariensis*'.

Op de alvar liggen enkele granietstenen waarop de grijze polletjes granietmos mooi afsteken. We noteren *Hedwigia ciliata* met de variëteit *leucophaea* (met nog opvallender grijze bladtoppen), alsook *Hedwigia stellata*. Ook *Racomitrium heterostichum* noteren we op steen.

Bodemmossen zijn o.a. *Hypnum lacunosum*, *Homalothecium lutescens*, *Distichium capillaceum*, *Ditrichum flexicaule*, *Fissidens dubius* en *F. adianthoides*, *Thuidium assimile*, *Tortella inclinata*, *T. lanceola*, *Tortula truncata*, *Trichostomum crispulum* en *Microbryum davallianum*. Verschillende achterlichtmossen vinden we hier ook: *Schistidium atrofusum*, *S. brunnescens*, *S. confusum*, *S. crassipilum*, *S. helveticum* en *S. pruinosum* zijn de soorten die thuis onder de microscoop op naam gebracht worden.

Ook de korstmossen dragen bij aan de slechte staat van de mossen: ze vinden we de mosparasiet *Caloplaca jungermanniae*, die nieuw is voor Öland.

Na het oversteken van een beek met volop bloeiende gele lis, én met *Fontinalis antipyretica* langs de oever, lopen we over een dichtbegroeid pad met weelderig begroeide jeneverbesstruiken. De bladmossen 'knallen' er van af.

Als laatste onderdeel van deze excursiedag bekijken we de oude esdoorns, die rond de kerk van Kästlösa staan, met op de stammen: *Orthotrichum affine*, *O. lyellii*, *O. stramineum* en *O. obtusifolium*, *Leucodon sciuroides*, *Homalothecium sericeum*, *Syntrichia laevipila* en *Syntrichia papillosa*. Deze laatste soort was slechts van een enkele vindplaats op Öland bekend. Op de oude muurtjes rond het kerkhof staat *Syntrichia montana*.

Woensdag 15 juni

We bezoeken vandaag het Halltorp bosreservaat bij Ekerum, bekend om zijn eeuwenoude eiken die beschermd worden vanwege het voorkomen van de reuzenboktor, die op de stammen fraaie vraatsporen achterlaat. Er staan zelfs hekken om deze bomen, waar we *Neckera complanata* aantreffen. Ook het vliegend hert komt hier voor; we vinden een aantal restanten van deze grote kever; vooral de koppen met de grote scharen. Vermoedelijk worden deze kevers door spechten gegeten. Verder bestaat dit halfopen bos veel uit haagbeuk. Het is een mooi voorbeeld van een oud begrazingsbeeld; het zg. 'Hudenwald', waar men in vroeger tijden het vee in het bos liet grazen. Op de haagbeuken veel lichenen. Op keien in een droge beekbedding wordt *Porella cordaeana*, beekpelsmos (stenporella op z'n Zweeds) gevonden.

In het grasland worden meerdere exemplaren van de gelobde maanvaren (*Botrychium lunaria*) ontdekt; een varentje van enkele centimeters hoog.

Na de lunch aan de zonovergoten baai, met grazende koeien en – naar later bleek – ook een 'kudde' teken, die tijdens de autorit naar ons volgende excursiedoel via onze broekspijpen omhoog kropen.

We rijden het binnenland in, naar een grafveld bij Karum. Hier ligt een monument uit de Bronstijd van grafstenen in de vorm van een bootromp en wordt de Ark van Noach genoemd. Vooral de lichenologen komen hier aan hun trekken, met de vele korstmossen op de eeuwenoude stenen; een arm vol handzame keien worden meegenomen.

Daarna bezoeken we Ismantorps borg, een oud ringfort waarvan de grondvorm nog zichtbaar is. Dit fort ligt bij Abbantorp, verscholen in het bos van het Mittlandsskogen.

Mittlandsskogen is een gemengd loofbos, afgewisseld met naaldbospercelen, gelegen in het centrale deel van het eiland. Op jonge eikenstammen zien we enkele epifieten, waaronder veel *Ulova*'s. Op de bodem van het naaldbos zien we enkele fraaie exemplaren van het vogelnestje, *Neottia nidus-avis*. Naarstig zoeken we naar rozetmos, *Rhodobryum roseum*, die vorig jaar bij de voorverkenning genoteerd is, maar helaas; dit jaar vinden we deze soort hier niet. Op de stenen wordt *Neckera crassa* gevonden, de enige melding van dit kamp. De korstmosflora van deze enorme berg stenen is beperkt, maar bevat wel een nieuwe soort voor Zweden, namelijk *Thelidium impressum*.

Op enkele kilometers ligt het openluchtmuseum Himmelsbjerget, waar op de stoffige laanbomen, na royaal gebruik van de waterspuit, alweer *Syntrichia papillosa* tevoorschijn komt. Deze soort komt hier toch vaker voor dan gedacht.

Een klein groepje rijdt op de terugweg nog langs een heideveldje bij Gårdby, zonder noemenswaardige mossoorten, maar wel met 3 soorten *Cetraria* naast elkaar.

Donderdag 16 juni

Deze excursiedag begint met een bijzonder bezoek aan een archeologische site bij Sandby, op ca. 6 km van de camping gelegen. Hier worden momenteel opgravingen gedaan bij Sandby-borg, een voormalig ringfort uit ca. 500 n.C., dat destijds is overvallen en verlaten; de overblijfselen van mens en dier liggen er nog hetzelfde bij als toen. Een van de betrokkenen troffen we op de camping en naar aanleiding van zijn verhalen, is ook onze interesse gewekt en mogen we er een kijkje komen nemen. We krijgen uitgebreide uitleg over de historie en het verloop van deze belangrijke opgraving, die met de modernste technieken (incl. drones) plaatsvindt. De restanten van een woonhuis worden blootgelegd en de vondsten nauwgezet gedocumenteerd. De vondsten gaan naar het museum in Kalmar, waar een speciale expositie aan deze opgraving wordt gewijd.

"FROZEN IN TIME

Histories of life and moments of death at Sandby borg.

At one of Ölands ancient ring forts, several spectacular discoveries were made in 2010, among these were treasure troves containing exclusive brooches as well as glass beads originating from the Mediterranean area of the Roman Empire. Since then we have conducted archaeological excavations annually. From these we've been able to ascertain that a massacre had taken place, where the deceased have been left where they fell. This has given us a unique snapshot into the time of the gruesome event, as well as how the daily life might have looked like by the end of the 5th century AD, during the middle Iron Age. Follow us in our search for knowledge about the ring fort, its inhabitants and their world."

www.sandbyborg.se

Bij de site, die aan zee ligt, zien we een brede strook kale kalkplaten met daarop volop *Fontinalis antipyretica*, gewoon bronmos, geheel bruinverdroogd 'snakkend naar water'. We zien een volledig drooggefallen beekbedding! De wens van het bronmos wordt vandaag vervuld, want het begint te regenen.

Er valt een gestage miezerregen wanneer we Drösstorp alvar bezoeken. Het is een hogergelegen alvar met restanten van een eind 19e eeuw verlaten nederzetting. Nu het regent, krijgen de ingedroogde bolletjes mos van de eerste dagen een heel ander aanzien; de *Schistidium*s en *Grimmia*'s zijn nu ook beter te herkennen. Aan het begin van de route bekijken we een kalkmoeras met een boeiende plantengroei. Er wordt diep geknield om de hier groeiende kleine honingorchis, *Herminium monorchis*, goed te fotograferen. Aan mossen vinden we de bekende kalkmoerassoorten: *Drepanocladus aduncus*, *Palustriella falcata*, *Cratoneuron filicinum*, *Scorpidium cossonii*, *Hamatocaulus vernicosus*, *Campylium stellatum* en *Campyliadelphus elodes*.

Drösstorp alvar is begroeid met kleine (jeneverbes)-bosschages waaronder zowel *Rhodobryum ontariense* als ook *R. roseum* worden gevonden. Op de open plekken langs het pad staan de mini-mosjes als *Weissia brachycarpa* en *W. controversa*, *Tortula protobryoides*, *Tortula lanceola* en *T. subulata*, *Enthostodon muelenbergii*, de Rode Lijstsoort *Microbryum curvicolle* en *M. davallianum* var. *conicum*.

Bij een kalkbronnetje vinden we een mooie populatie honingorchissen, ze staan er bij tientallen. Aan het eind van de middag stopt het met regenen en komen we redelijk droog weer op de camping terug.

Op weg naar Mörbylänga voor het avondeten, stopt de 'eetclub' nog even bij de alvar bij Möckelmossen, maar er worden geen nieuwe soorten aan de lijst toegevoegd.

Vrijdag 17 juni

Na drie maanden van droogte, wordt er voor vandaag een flinke plens regenwater voorspeld; wel 60 mm!. De campingeigenaar is niet zeker of al dat water wel in de bodem wegzakt en geeft het advies om onze tenten naar een ander veld te verplaatsen waar de drainage beter is. De kampeerders nemen de nodige maatregelen en tenten worden verplaatst.

Daarna rijden we noordwaarts naar het kustplaatsje Djupvik, waar de kust bestaat uit een steile overhangende rotswand. In de rotsspleten waar water uit de wand sijpelt staat veel *Eucladium verticillatum*, *Gymnostomum aeruginosum* kapselend en ook de Rode Lijstsoort *G. calcareum v. viridulum*, *Pohlia prolifera* en *Leptobryum pyriforme*, eveneens met kapsels. Ook enkele levermossen worden gevonden; *Cephalozia bicuspidata*, *Leiocolea bantriensis* (nog geen stip op de verspreidingskaart van Öland), *Pellia epiphylla* en veel *Preissia quadrata* met sporenkapsels.

De rotswand bestaat hier uit verschillende gekleurde lagen; het is een zogeheten discordantie, waar bovenop geplooiden en afgesleten geologische oude (Ordovicium) lagen horizontale afzettingen zijn van jongere lagen (Devoon). Niet alle gelige kleur is mineraal: er is ook een geel korstmos, *Arthrurhaphis citrinella*, die nieuw is voor Öland. Op het strand liggen veel stenen met fossielen.

Op een kalkrotswand iets verderop wordt *Seligeria calcarea* gevonden; een Rode Lijstsoort in de categorie 'Bedreigd'. Op de weinige boompjes staat wel een nieuwe korstmossoort voor Öland: *Halecania viridescens*. Thuisgekomen vindt André tussen zijn meegenomen materiaal korstmossen van de parkeerplaats een mos, *Aloina rigida*, gezoomd aloëmos; een soort die nog niet van Öland bekend is.

In de middag gaan we naar de Borgholm kasteelruïne, waar een schaduwrijk oud loofbos op de noordhelling ligt. Ook hier zien we veel oude iepen ten onder gaan aan de iepenziekte. Op de schaduwrijke stenen en boomvoeten langs de noordhelling vinden we o.a. *Brachythecium glareosum* en *B. velutinum*, *Cirriphyllum crassinervium*, *Campylophyllum calcareum* (dwerggoudmos), *Anomodon attenuatus* en *A. viticulosus* en *Porella platyphylla*, *Neckera complanata*, *Eurhynchium angustirete* en op de kleigrond *Catoscopium nigratum*, *Oxyrhynchium hians*, *O. speciosum* en *Physcomitrium pyriforme*.

Deze avond is de laatste avond met de complete groep. Traditiegetrouw worden BLWG zomerkampen afgesloten met het gezamenlijk pannenkoeken bakken. In Zweden kan je overall wafels eten, geserveerd met jam van veenbramen. Het is nu de kans om met deze traditie kennis te maken: met een geleend wafelapparaat wordt er deze avond van echte Zweedse wafels, compleet met Hjortronjam van veenbramen, vanillesaus en crème fraîche. De regen komt urenlang in 'bakken naar beneden', maar uiteindelijk komt de voorspelling van 60 mm niet uit en blijven alle tenten van binnen droog.

Zaterdag 18 juni

De laatste excursiedag is gereserveerd voor de meest zuidelijke punt van het eiland. Bij de vuurtoren Lange Jan is een vogelstation en bezoekerscentrum. Deze plek ligt in de trekroute van veel vogels. Geheel toepasselijk voor deze uiterste landpunt, waait er vandaag een stormachtige wind. We kijken er naar de kustvogels en naar de zeehondjes die hier van dichtbij langs de kust te zien zijn. Van het zilte begraasde kustgrasland noteren we de zoutminnende soort met de toepasselijke naam 'ziltmos' (*Hennediella heimii*), waarvan het kapseldeksel bij rijpheid niet loslaat, maar deels aan het sporekapsel verbonden blijft en verder enkele *Bryum*-soorten zoals *Bryum algovicum*, in Nederland een soort van kalkhoudende zandige grond in de duinen en kwelders, en ook de ruderale soort *Bryum argenteum*.

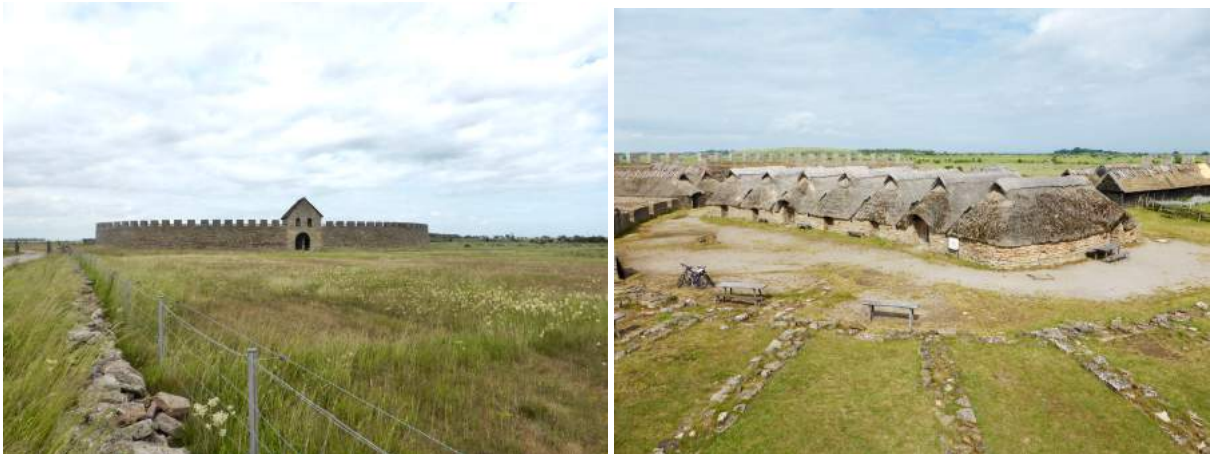

Na uitgewaaid te zijn rijden we enkele kilometers terug om een rondwandeling om het Lundsjonmeer te maken. De begraasde weides hebben lager gelegen plekken met *Drepanocladus*, en wel 12 soorten zegges, waaronder de noordelijke *Carex hartmannii*, die in Nederland alleen op Terschelling voorkomt.

In een klein wilgenbroekbosje staat veel *Platygyrium repens*, kwastjesmos, en op dood hout *Ptilidium pulcherrimum*, boomfranjemos.

Deze laatste excursiedag levert toch nog een aantal nieuwe mossoorten voor de totaalijst op en nog een nieuw korstmos voor Zweden: *Fuscidea lightfootii*, fertiel en al, op takjes. Een atlantische soort die zich door de global warming op de zuidpunt van Öland heeft weten te vestigen.

In de namiddag bezoekt een deel van de overgeblevenen het gerestaureerde ringfort Eketorp. Het is een fort uit de IJzertijd, dat in de vorige eeuw is opgegraven en gedeeltelijk herbouwd. Nu is het een openluchtmuseum.

Anderen wandelen nog even langs de zg. Koningsstenen op de zuidpunt van het Ottenby-gebied. Twee markante stenen midden in het veld, vol met korstmossen; zeer aantrekkelijk voor de lichenologen om daar een kijkje te nemen...

Dan rest nog een laatste foto en moeten we afscheid nemen van dit boeiende eiland.

Résumé: het was een alle opzichten een geslaagd kamp. Enig minpuntje was de langdurige droogte voorafgaande aan het kamp, die met name de mosflora niet ten goede kwam. Uiteindelijk zijn er 230 mossen (waarvan 26 levermosses) waargenomen; een bescheiden score, zeker ten opzichte van de totaallijst korstmossen en hogere planten. Er staan 14 Zweedse Rode Lijstmossen op de lijst. Een 8-tal soorten komt niet voor op de verspreidingskaarten van Öland van de Artdatabanken en zijn nieuwe waarnemingen voor het eiland.

Voor de korstmossen is Öland een waar eldorado. De lijst telt 410 soorten (inclusief een paar parasieten), maar we hebben veel meer soorten gezien. Vier soorten worden hier voor het eerst van Zweden opgegeven, en 13 andere zijn nieuwe waarnemingen voor Öland.

Ook voor planten (zie de plantenlijst) is Öland zeer de moeite waard; door enkele enthousiaste floristen uit de groep werden maar liefst 422 waarnemingen gedaan.

In de avonduren werden in de camper's kitchen met veel genoeg de speciale soorten op naam gebracht. Door de floristen is veel aandacht besteed aan de zegges; maar liefst 24 soorten zijn genoteerd.

Ondanks de droogte is er nog een behoorlijk aantal orchideeënsoorten waargenomen; in diverse stadia met knop, bloem en uitgebloeid. Mede dankzij 'Den nya nordiska Floran' van Mossberg en Stenberg, die door menigeen aan het begin van het kamp bij de dichtbij gelegen Naturbokhandel aangeschaft werd, konden ook de endemische soorten van dit gebied op naam gebracht worden.

Helaas is het aantal waarnemingen van vlinders – vermoedelijk vanwege de droogte – bescheiden gebleven.

De camping waar we tijdens dit kamp verbleven, ligt in een vogelreservaat; zowel weide- als kustvogels waren binnen 'handbereik'. Tijdens de excursies is ook een vogellijst bijgehouden en zijn er zo'n 107 soorten genoteerd.

Abstract

A report is given of the 232 bryophytes; 16 RedList species and some ten first records, 407 lichens en 422 fanerogams seen during a one week excursion to Öland. *Fuscidea lightfootii*, *Lecanora compallens*, *Leptorhaphis maggiana*, and *Thelidium impressum* are here reported new to Sweden; 13 other species are first records for Öland.

Acknowledgements

Tommy Knutsson, Anders Nordin and Martin Westberg are thanked for commenting on the list of lichens and for checking some new records. Some specimens, including those of the new records to Sweden are preserved in UPS herbarium.

Literatuur mossen

- Atherton, I, S. Bosanquet & M. Lawley, 2010, *Mosses and Liverworts of Britain and Ireland, a field guide*, British Bryological Society, Colchester, England;
  - Bouman, A.C., 2002, *De Nederlandse Veenmossen*, Bryologische en Lichenologische Werkgroep, Eindhoven, Nederland;
  - Frey, W., et al., 2006, *The Liverworts, Mosses and Ferns of Europe*, English edition revised and edited by T.L. Blockeel, Harley Books, Colchester, England;
- Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna (3 delen). ArtDatabanken, SLU, Uppsala, Sweden;
- Siebel, H., H.J. During, 2006, *Beknopte Mosflora van Nederland en België*, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.artfakta.artdatabanken.se

Literatuur korstmossen

Voor de Placynthiums:

- Prieto, M., M. Westberg & M. Schultz. 2015. *New records of Lichinomycetes in Sweden and the Nordic countries*. *Herzogia* 28: 142-152.

Voor de kalksteensoorten:

- Baur, B., L. Fröberg & A. Baur. 1995. *Species diversity and grazing damage in a calcicolous lichen community on top of stone walls in Öland, Sweden*. *Annales Botanici Fennici* 32: 239-250.
- Fröberg, L. 1989. *The Calcicolous Lichens on the Great Alvar of Öland, Sweden*. Institutionen för Systematisk Botanik, Lund. 109 pp.

Voor het iepenbos:

- Arup, U., T. Knutsson & P. Ålind. 2003. *The epiphytic lichen flora in Mittlandsskogen, Öland, SE Sweden*. *Graphis Scripta* 14: 33-48.

Voor Trollskogen:

- Knutsson, T., T. Johansson & H. Lundkvist. 1999. *Bark- och vedlevande lavar i Trollskogen, Böda, Öland [Epiphytic and lignicolous lichens in Trollskogen, Böda, Öland, SE. Sweden]*. *Graphis Scripta* 10: 29-48.

Locatiegegevens:

11-06 a = camping en alvar Stenåsa, UTM 599-6263
11-06 b = Gyngre reservaat bij Möckelmossen, UTM 593-6266, 592-6266
12-06 a = Bårby källa alvar bij Möckelmossen-P, UTM 593-6265, 593-6264
12-06 b = Mörbylånga - dorp bij de haven, UTM 584-6265
13-06 a = Trollskogen bij Grankulla, UTM 627-6357, 627-6358
13-06 b = Neptuni åkrar, Byxelkrok, UTM 622-6358
13-06 c = Lindenreservaat bij Byxelkrok, UTM 622-6354, 622-6355
14-06 a = Rakskogen (iepenreservaat bij Övre Västerstads), UTM 587-6254
14-06 b = alvar tussen Bjärby en Lilla Darby bij Penåsa, UTM 590-6255
14-06 c = Kastlösa kerk+begraafplaats, UTM 588-6258
15-06 a - Halltorp (oud Hudewald) bij Ekerum, UTM 595-6295
15-06 b = Karum, alvar met Noach's ark, UTM 599-6293
15-06 c = Ismantorps borg plus bos bij Abbantorp, UTM 600-6290
15-06 d = Himmelsbjerget museum bij Långlot, UTM 604-6289
15-06 e = heide t.N.v. Gårdby, UTM 601-6276
16-06 a = Drösstorp alvar vanaf Ekelunda, UTM 596-6271, 595-6272, 596-6272
16-06-b = alvar t.ZW.v. Möckelmossen, UTM 594-6265
17-06 a = Djupvik kustrotsen bij Grönslanda, UTM 609-6319
17-06 b = Borgholm kasteelruïne, UTM 600-6304
18-06 a = Ottenby rond vuurtoren Långe Jan, UTM 586-6228
18-06 b = Ottenbylund rond Lungsjön, UTM 587-6231, 587-6230
18-06 c = alvar t.W.v Solberga alvar bij Tingstenen, UTM 590-6245

Mossen – Henk Siebel, Margriet Bekking, Dirk Blok

In de mossentabel staat in de laatste kolom aangemerkt wanneer de soort op de Zweedse Rode Lijst staat. In de kolommen is de veldwaarneming aangemerkt met een 'v' en de microscopische determinatie met een 'm'.

Rode Lijst:

RE – nationell utdöd (regional extinct)

CR – akut hotad (critically endangered)

EN – starkt hotad (endangered)

VU – sårbar (vulnerable)

NT – nära hotad (near threatened)

V = velddeterminatie M = microscopische determinatie	11-06a+b	12-06a	12-06b	13-06a	13-06b	13-06c	14-06a	14-06b	14-06c	15-06a	15-b+c+d+e	16-06 a+b	17-06a	17-06b	18-06 a+b+C	Rode Lijst	NL-naam
Levermossen																	
Athalamia hyalina												m					
Barbilophiza barbata		v													m		Glanzend tandmos
Cephalozia bicuspidata						m							m				Gewoon maanmos
Cephalozia divaricata							v			m	m				m		Gewoon draadmos
Frullania dilatata						v	m	v		m	v			v			Helmroestmos
Leiocolea bantriensis													m				Klein gladkelkje
Lepidozia reptans			v		v												Neptunusmos
Lophocolea heterophylla				m		v	m		v	m					v		Gedrongen kantmos
Lophocolea minor								m									Klein kantmos
Marchantia polymorpha		v					v				v						Parapluitjesmos

V = velddeterminatie M = microscopische determinatie	11-06a+b	12-06a	12-06b	13-06a	13-06b	13-06c	14-06a	14-06b	14-06c	15-06a	15-b+c+d+e	16-06 a+b	17-06a	17-06b	18-06 a+b+C	Rode Lijst	NL-naam
Wetenschappelijke naam																	
Metzgeria furcata		m		v		v	m			m	v			m	v		Bleek boomvorkje
Nowellia curvifolia				v		v											Krulbladmos
Pellia endiviifolia												v	m		m		Gekroesd plakkaatmos
Pellia epiphylla								v		v					v		Gewoon plakkaatmos
Plagiochila asplenoides						m	v	v			v						Groot varentjesmos
Plagiochila porelloides								m									Klein varentjesmos
Porella platyphylla		m				v				v	v	m		v			Gewoon pelsmos
Porella cordeana										m							Beekpelsmos
Preissia quadrata												m	m		m		Vierkantsmos
Ptilidium ciliare		v				v									m		Heidefranjesmos
Ptilidium pulcherrimum				m		v								m	m		Boomfranjesmos
Radula complanata		v		m		v	v	m	v	m	m	v		v			Gewoon schijfjesmos
Reboulia hemisphaerica	m	m													m		Schermlevermos
Riccia sorocarpa															m		Klein landvorkje
Scapania calcicola												m					Rotsschoffelmos
Scapania aspera		m									m						Kalkschoffelmos
Bladmossen																	
Abietinella abietina	m	v						v				v	v		v		Sparrenmos
Aloina rigida														m			Gezoomd aloëmos
Amblystegium serpens	m					v	m	m		v	m	m		m	v		Gewoon pluisdraadmos
Amblystegium tenax										m							Waterpluisdraadmos
Anomodon attenuatus							m							m			Klein touwtjesmos
Anomodon longifolius						m	m							m			Dun touwtjesmos
Anomodon viticulosus		m					m		v					m			Groot touwtjesmos
Antitrichia curtipendula						v				v					v		Weerhaakmos
Atrichum undulatum										v							Groot rimpelmos
Aulacomnium androgynum				v		v				v					v		Gewoon knopjesmos
Aulacomnium palustre						v									m		Roodviltmos
Barbula convoluta	m	m						v	v			v		v			Gewoon smaragdsteeltje
Barbula unguiculata					m									v			Kleismaragdsteeltje
Brachythecium velutinum											v			m	m		Fluweelmos
Brachythecium albicans	v	v	v	m								v		v	v		Bleek dikkopmos
Brachythecium glareosum														m	m		Kalkdikkopmos
Brachythecium rutabulum	v			v		v	v	m		v		v		v	m		Gewoon dikkopmos
Brachythecium salebrosum							m			v							Glad dikkopmos
Bryum algovicum	m	m												m			Netknikmos
Bryum archangelicum		m			m									m			Ongewimperd knikmos
Bryum argenteum		v	v					v				m		v	v		Zilvermos
Bryum blindii					m											NT	'körbsärsbryum'
Bryum caespiticium	m	v						v				v					Zodeknikmos
Bryum capillare	v	v	v				v	m		v		v	m				Gedraaid knikmos
Bryum cyclophyllum												m					'round-leaved bryum'
Bryum dichotomum			v														Grofkorrelknikmos
Bryum intermedium	m	m			m									m	m		Middelst knikmos
Bryum knowltonii					m											VU	Roodmondknikmos
Bryum moravicum		m						m				m					boomknikmos
Bryum pallens					m									v			Rood knikmos
Bryum pallescens								v						m			Zwanenhalsknikmos
Bryum pseudotriquetrum	m	m						v				m			m		Veenknikmos
Bryum ruderale	m																Purperknolknikmos
Calliergon giganteum	m	m										v					Reuzenpuntmos
Calliergonella cuspidata	v	m		v		v		m		v		m		m	m		Gewoon puntmos
Campyliadelphus chrysophyllus	m							v			m				v		kalkgoudmos
Campyliadelphus elodes	m					m						m			m		Tenger goudmos
Campylium protensum	m	m				m											'sumpspärmossa'
Campylium stellatum	m							v				m			v		Sterregoudmos
Campylophyllum calcareum												m			m	v	Dwerggoudmos
Catocopium nigrum															m		Pijpenkopmos
Ceratodon purpureus	v	m		v				m			v	m		m	v		Gewoon purpersteeltje
Cinclidotus fontinaloides		m													m	NT	Gewoon kribbenmos

Wetenschappelijke naam	11-06a+b	12-06a	12-06b	13-06a	13-06b	13-06c	14-06a	14-06b	14-06c	15-06a	15-b+c+d+e	16-06 a+b	17-06a	17-06b	18-06 a+b+C	Rode Lijst	NL-naam
<i>Cirriphyllum crassinervium</i>														m	v		Bossig spitsmos
<i>Cirriphyllum piliferum</i>											m				v		Haarspitsmos
<i>Cirriphyllum tommasinii</i>		m												v		NT	Kalkspitsmos
<i>Climacium dendroides</i>	v				v		v	v	v	v	v	v			v		Boompjesmos
<i>Cratoneuron filicinum</i>	m	m			m		v	v	v			m					Gewoon diknerfmos
<i>Ctenidium molluscum</i>	v	v				v	v	v			v	v		v	v		Kammos
<i>Dicranella heteromalla</i>				m											m		Gewoon pluïjesmos
<i>Dicranoweisia cirrata</i>						v									v		Gewoon sikkelsterretje
<i>Dicranum fuscescens</i>				m													Eikengaffeltandmos
<i>Dicranum montanum</i>				v						v	v				m		Bossig gaffeltandmos
<i>Dicranum polysetum</i>											m						Gerimpeld gaffeltandmos
<i>Dicranum scoparium</i>	m	m		v		v	v			v	m	m		v	m		Gewoon gaffeltandmos
<i>Didymodon acutus</i>		m										v					Spits dubbeltandmos
<i>Didymodon fallax</i>	m		v														Kleidubbeltandmos
<i>Didymodon ferrugineus</i>																m	Hakig dubbeltandmos
<i>Didymodon insulanus</i>	m	m		m								v		m	m		'orange lansmossa'
<i>Didymodon tophaceus</i>		v		m											v		Stomp dubbeltandmos
<i>Didymodon rigidulus</i>											v	v		v			broeddubbeltandmos
<i>Distichium capillaceum</i>	m	v					v				v	v					Recht visgraatjesmos
<i>Ditrichum flexicaule</i>	v	m					m				m	v		v	v		Kalksmaltandmos
<i>Drepanocladus aduncus</i>	v											m			m		Gewoon sikkemos
<i>Drepanocladus polygamus</i>		m															Goudsikkemos
<i>Drepanocladus sendtneri</i>	m						v					m			v		Gekruild sikkemos
<i>Encalypta rhabtocarpa</i>	m	m															'röd kloekmossa'
<i>Encalypta rhabto. v. trachymitra</i>	m	v										v			v		
<i>Encalypta streptocarpa</i>	m	m					v			v			m	v	v		Groot klokhoedje
<i>Encalypta vulgaris</i>	m						v				m				v		Klein klokhoedje
<i>Entosthodon muhlenbergii</i>		m										m					Getand lentemos
<i>Eucladium verticillatum</i>														v			Tufmos
<i>Eurhynchium angustirete</i>						m	m			m	m			v	v		Grof snavelmos
<i>Eurhynchium striatum</i>						v	v			v	v						Geplooid snavelmos
<i>Fissidens adianthoides</i>	m						m					v			m		Groot vedermos
<i>Fissidens dubius</i>	m						v	m			m	m	m	v	v		Kalkvedermos
<i>Fissidens taxifolius</i>							m			v		v		v			Kleivedermos
<i>Fontinalis antipyretica</i>							v					m			v		Gewoon bronmos
<i>Funaria hygrometrica</i>	v	m	v		m							v	m	v	m		Gewoon krulmos
<i>Grimmia decipiens</i>	m	m					m									m	NT 'kust grimmia'
<i>Grimmia dissimulata</i>	m	v					v					m			v		Verborgen muisjesmos
<i>Grimmia elatior</i>	m																'stor grimmia'
<i>Grimmia hartmanii</i>							m			m							Trosmuisjesmos
<i>Grimmia ovalis</i>								m							m		Gezoomd muisjesmos
<i>Grimmia pulvinatata</i>	v	v	v				v				m	v		v	m		Gewoon muisjesmos
<i>Grimmia tergestina</i>		m									v	v			v		Kalkmuisjesmos
<i>Gymnostomum aeruginosum</i>													m				Groot kalkmos
<i>Gymnostomum calcareum v. viridulum</i>													m			EN	Klein kalkmos
<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	m															NT	Geel schorpioenmos
<i>Hedwigia ciliata</i>	v		v	v		m	m		v	v							Recht granietmos
<i>Hedwigia ciliata var. leucophaea</i>		m				v	v										
<i>Hedwigia stellata</i>							m										Stergranietmos
<i>Hennediella heimii</i>																	Ziltmos
<i>Herzogiella seligeri</i>				v	v												Geklauwd pronkmos
<i>Homalia trichomanoides</i>							m			v							Spatelmos
<i>Homalothecium lutescens</i>	m	m				v	v	v		v	v	v	v	v			Smaragdmos
<i>Homalothecium sericeum</i>	v	m		v		v	v	m	v	v	m	v		v	v		Gewoon zijdemos
<i>Homomallium incurvatum</i>						m					v				v		Pluchemos
<i>Hylocomium splendens</i>	v	v		v		v	v				v	v		v	v		Glanzend etagemos
<i>Hypnum andoi</i>				v		v					v				v	v	Bosklauwtjesmos
<i>Hypnum cupressiforme</i>	m		v	v		m	m	m	v	m	m	v	v	v	m		Geनावeld klauwtjesmos
<i>Hypnum cupress. v. lacunosum</i>	m						m								m		Duinklauwtjesmos

Wetenschappelijke naam	11-06a+b	12-06a	12-06b	13-06a	13-06b	13-06c	14-06a	14-06b	14-06c	15-06a	15-b+c+d+e	16-06 a+b	17-06a	17-06b	18-06 a+b+C	Rode Lijst	NL-naam
Hypnum jutlandicum	v	v		v													Heideklauwtjesmos
Hypnum vaucheri		m										v					'Vaucher's plait-moss'
Isothecium alopecuroides						m	v			m				v	v		Recht palmpjesmos
Kindbergia praelonga				v		v					v				v		Fijn laddermos
Leptobryum pyriforme											v		m				Slankmos
Leptodictyum riparium						v				m					v		Beekmos
Leucobryum glaucum						v									v		Kussentjesmos
Leucodon sciurioides						v	m			m	v						Eekhoortjesmos
Microbryum curvicolle												m				VU	Gebogen wintermos
Microbryum davallianum v.daval								v									Gewoon wintermos
Microbryum davalli. v.conicum		m										m					
Nmium hornum						v				v				v	m		Gewoon sterrenmos
Neckera complanata							m			v				v	v		Glad kringmos
Neckera crispa											m						Groot kringmos
Orthotrichum affine	v		v	v			v	m	m	v	m				v		Gewone haarmuts
Orthotrichum anomalum	v	v	v			v	v				m	v		v	v		Gesteelde haarmuts
Orthotrichum cupulatum	v	v	v			v	v				m	v			v		bekerhaarmuts
Orthotrichum diaphanum	v		v					v			m				v		Grijze haarmuts
Orthotrichum lyellii									v								Broedhaarmuts
Orthotrichum obtusifolium			v						m							NT	Stompe haarmuts
Orthotrichum pumilum	m						m	m	m								Dwerghaarmuts
Orthotrichum rupestre	m	m				v		m									Sterretjshaarmuts
Orthotrichum speciosum		m		v							m						Ruige haarmuts
Orthotrichum stramineum				v				v	m	v							Bonte haarmuts
Oxyrrhynchium hians							m			v					m		Kleisnavelmos
Oxyrrhynchium speciosum															m	NT	Moerassnavelmos
Palustriella commutata v.falcata												m					Geveerd diknerfmos
Paraleucobryum longifolium										m							Bezemos
Philonotis calcarea												m				NT	Groot staartjesmos
Philonotis fontana		v										m					Beekstaartjesmos
Physcomitrium pyriforme		v															Gewoon knikkertjesmos
Plagiomnium affine		m		v		v		m						m	v		Rond boogsterrenmos
Plagiomnium cuspidatum	v						v			m	v			v	v		Spits boogsterrenmos
Plagiomnium elatum	m							m				m			m		Geel boogsterrenmos
Plagiomnium ellipticum	v																Stomp boogsterrenmos
Plagiomnium rostratum		m									m						Gesnavigeld boogsterrenmos
Plagiomnium undulatum				v		m				m	v			v	v		Gerimpeld boogsterrenmos
Plagiothecium denticulatum						v									m		Glanzend platmos
Plagiothecium laetum				m							v				v		Krom platmos
Plasturhynchium striatulum		m														VU	Geplooid palmpjesmos
Platygyrium repens															m		Kwastjesmos
Pleuroidium subulatum															m		Groot kortsteeltje
Pleurozium schreberi		v		v		v					m	v			v		Bronsmos
Pohlia melanodon								m		m		m					Kleipeermos
Pohlia nutans				m											m		Gewoon peermos
Pohlia prolifera														m			'Brutbildenes Pohlmos'
Pohlia wahlenbergii												m					Bleek peermos
Polytrichum formosum		m				v				v	v			v	m		Fraai haarmos
Polytrichum juniperinum		m										v			v		Zandhaarmos
Polytrichum longisetum															m		Gerand haarmos
Polytrichum piliferum			v												v		Ruig haarmos
Protobryum bryoides	m											m		m			Gesloten kleimos
Pseudocalliergon lycopodioides	m											v					Wolfsklauwmos
Pseudocalliergon turgescens	m	v						v				m			m		'korvgulmossa'
Pseudocrossidium hornschurchianum	m	m						m				m			m		Spits smaragdsteeltje
Pseudoleskeella catenulata	v	m										v					Breed koordjesmos
Pseudoleskeella nervosa							m										Smal koordjesmos
Pseudoscleropodium purum	v	v		v		v		v		v					v		Groot laddermos
Pylaisia polyantha			v				v	m									Boommoss

Wetenschappelijke naam	11-06a+b	12-06a	12-06b	13-06a	13-06b	13-06c	14-06a	14-06b	14-06c	15-06a	15-b+c+d+e	16-06 a+b	17-06a	17-06b	18-06 a+b+C	Rode Lijst	NL-naam
Racomitrium canescens	v	m										v					Grijze bisschopsmuts
Racomitrium elongatum		m															Hakige bisschopsmuts
Racomitrium heterostichum						v	m				v	v			v		hunebedbisschopsmuts
Rhizomnium punctatum											m						Gewoon viltsterrenmos
Rhodobryum ontariense												m					Kalkrozetmos
Rhodobryum roseum												m			m		Gewoon rozetmos
Rhytidiadelphus squarrosus	v	v	v	v		v	v		v	v	v	v		v	v		Gewoon haakmos
Rhytidiadelphus triquetrus	v	v		v		v	v		v	m	v	v		v	v		Pluimstaartmos
Rhytidium rugosum							v					v			v		Buizerdmos
Sanionia uncinata		v															Geplooid sikkemos
Sciuro-hypnum populeum						v	m			v	v						penseeldikkopmos
Schistidium apocarpum						m				v	v	v		v	v		Gebogen achterlichtmos
Schistidium atrofusum		m						v				m			v		Roetachterlichtmos
Schistidium brunnescens	m	m						v			m	m			v		Bruin achterlichtmos
Schistidium confusum	m	m						m				m			m		'sydlig blommosa'
Schistidium crassipilum	v	v	v				v					m	m	v	v		Muurachterlichtmos
Schistidium helveticum		m						m				m				NT	Zwart achterlichtmos
Schistidium pruinatum	m							m			m				m		Ruig achterlichtmos
Scorpidium cossonii												m					Groen schorpioenmos
Seligeria calcarea													m			EN	Mergelpenseelmos
Sphagnum capillifolium						m									m		Stijf veenmos
Sphagnum palustre						v									m		Gewoon veenmos
Sphagnum russowii						m											Violet veenmos
Sphagnum subnitens						m									m		Glanzend veenmos
Syntrichia calcicola	m	m	v								v	m	v	v	v		Klein duinsterretje
Syntrichia laevipila			v					m		m						EN	Boomsterretje
Syntrichia montana		m						m									Violsterretje
Syntrichia papillosa			v					v		m							Knikkersterretje
Syntrichia ruraliformis	m		v														Groot duinsterretje
Syntrichia ruralis	v	m	v			v	m		m	m	v						Daksterretje
Syntrichia virescens									v								Uitgerand zodesterretje
Tetraphis pellucida				v	v						v				m		Viertandmos
Thamnobryum alopecurum							v										Struikmos
Thuidium assimile							m										ZweePTHujamos
Thuidium delicatulum						m				v							Fraai thujamos
Thuidium recognitum						v					m						Stug thujamos
Thuidium tamariscinum				v			m			m	v			v	v		Gewoon thujamos
Tortella densa	m	m										m			v		'alvarkalkmossa'
Tortella inclinata	m	v						m				m			v		Viltig kronkelbladmos
Tortella flavovirens				m													Duinkronkelbladmos
Tortella rigens	m	m									m	m	v		m		'styv kalkmossa'
Tortella tortuosa	m	v						m			m	m		v	m		Gerimpeld kronkelbladmos
Tortula lanceola								m				m					Kalkleimos
Tortula muralis									v				v		v		Gewoon muursterretje
Tortula subulata												m			m		Langkapselsterretje
Tortula truncata								m									Gewoon kleimos
Trichostomum brachydontium	m											m			v		Vlak haartandmos
Trichostomum crispulum	v	m						m		m		m			m		Gekapt haartandmos
Ulota crispula				m	v	v				m							
Weissia brachycarpa								v							m		Gewoon vlijesmos
Weissia brachycarpa v.obliqua												m			m		
Weissia controversa		m										m					Gewoon parelmos
Weissia controversa v.crispata		m															

Korstmossen – André Aptroot

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Wetenschappelijke naam		1a	2	3	4a	5a	5b	5c	5e	7a	7b	8b
<i>Acarospora cervina</i>			k									
<i>Acarospora fuscata</i>			g	g		g	g	g				
<i>Acarospora glaucocarpa</i>			k				k					
<i>Acarospora veronensis</i>			g									
<i>Acrocordia gemmata</i>					s	s						
<i>Agonimia tristicula</i>			k,t									
<i>Amandinea punctata</i>			s,g	s		s					s	s
<i>Anaptychia ciliaris</i>			s		s							
<i>Anema tumidulum</i>			k									
<i>Anisomeridium biforme</i>				s	s	s						
<i>Anisomeridium polypori</i>					s							
<i>Arctoparmelia incurva</i>			g									
<i>Arthonia apotheciorum</i>			k									
<i>Arthonia didyma</i>				s		s					s	
<i>Arthonia lapidicola</i>			k									
<i>Arthonia leucopellaea</i>				s								
<i>Arthonia pruinata</i>				s							s	
<i>Arthonia radiata</i>			s	s		s					s	s
<i>Arthonia ruana</i>						s					s	
<i>Arthonia spadicea</i>				s		s					s	s
<i>Arthonia varians</i>				g								
<i>Arthopyrenia punctiformis</i>			s	s							s	
<i>Arthrorhaphis citrinella</i>	Nieuw v. Öland									k		
<i>Aspicilia caesiocinerea</i>			g	g								
<i>Aspicilia calcarea</i>			k				k	s		k		
<i>Aspicilia cinerea</i>			g	g								
<i>Aspicilia contorta</i>			k				k	s		k		
<i>Aspicilia contorta ssp hoffmaniana</i>			k				k	s		k		
<i>Aspicilia grisea</i>									g			
<i>Aspicilia laevata</i>				g							g	
<i>Aspicilia verrucigera</i>						g						
<i>Bacidia arceutina</i>				s	s							
<i>Bacidia friesiana</i>					s							
<i>Bacidia rosella</i>					s	s						
<i>Bacidia rubella</i>			s		s	s					s	s
<i>Bacidia subincompta</i>					s	s						
<i>Bacidia viridifarinoso</i>					s							
<i>Bacidina neosquamulosa</i>					s							
<i>Bacidina phacodes</i>					s							
<i>Bagliettoa calciseda</i>			k				k	k				

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Bagliettoa steineri			k									
Biatora efflorescens						s						
Biatora globulosa				s								
Bilimbia sabuletorum			t									
Bryoria fuscescens			g									
Buellia aethalea			g			g		g				
Buellia badia			g									
Buellia griseovirens			s,h	s,h		h					s	
Buellia schaeferi				h								
Calicium adpersum						s						s
Calicium glaucinum						s						
Calicium salicinum				s,h		s					s	s
Calicium viride			s	s	s	s					s	s
Caloplaca alociza			k									
Caloplaca atroflava							g					
Caloplaca cerinella			s	s						s		
Caloplaca chalybeia			k					k				
Caloplaca chlorina			g									
Caloplaca chrysophthalma					s		g					
Caloplaca citrina			s,k,h		s							
Caloplaca crenularia			g									
Caloplaca crenulatella			k									
Caloplaca dolomiticola			k									
Caloplaca decipiens			k									
Caloplaca dichroa			k									
Caloplaca flavescens			k							k		
Caloplaca flavocitrina			k									
Caloplaca flavorubescens										s		
Caloplaca flavovirescens			k									
Caloplaca holocarpa			k,g,h									
Caloplaca jungermanniae	Nieuw v. Öland		t									
Caloplaca lucifuga						s						
Caloplaca luteoalba					s			s				
Caloplaca marina						gl						
Caloplaca microthallina		kl										
Caloplaca oasis			k				g					
Caloplaca obscurella												s
Caloplaca saxicola			k									
Caloplaca thallicola						gl						
Caloplaca ulcerosa			s									
Caloplaca variabilis			k							k		
Candelariella aurella			s,k,h		s		k					
Candelariella coralliza			g	g				g				

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
k = kalk, g = graniet, h = hout s = schors t = terrestrisch l = littoraal aan strand												
<i>Candelariella reflexa</i>	Nieuw v. Öland				s							
<i>Candelariella vitellina</i>			s,g,h		s	g	g	g				
<i>Candelariella xanthostigma</i>			s		s							
<i>Carbonea vitellinariae</i>			g									
<i>Catapyrenium cinereum</i>			t									
<i>Catapyrenium daedaleum</i>			t									
<i>Catillaria chalybeia</i>			g			g						
<i>Catillaria lenticularis</i>			k				k	k				
<i>Cetraria aculeata</i>			t	t					t			
<i>Cetraria ericetorum</i>									t			
<i>Cetraria islandica</i>			t	t					t			
<i>Cetraria sepincola</i>			s									
<i>Chaenotheca brachypoda</i>					s							
<i>Chaenotheca brunneola</i>						s						
<i>Chaenotheca chrysocephala</i>				s		s,h					s	
<i>Chaenotheca ferruginea</i>			s	s		s,h					s	s
<i>Chaenotheca furfuracea</i>				s		s						s
<i>Chaenotheca stemonea</i>											s	s
<i>Chaenotheca trichialis</i>			s	s	s	s,h					s	s
<i>Chaenothecopsis pusilla</i>				h		h						
<i>Chrysothrix candelaris</i>			s	s	s	s					s	s
<i>Cladonia arbuscula</i>			t						t			
<i>Cladonia cariosa</i>			k,t									
<i>Cladonia chlorophaea</i>						s						s
<i>Cladonia ciliata</i>			t									
<i>Cladonia coniocraea</i>				h								
<i>Cladonia digitata</i>				s,g,h		h						s
<i>Cladonia fimbriata</i>			s									
<i>Cladonia floerkeana</i>			t			h		g				s
<i>Cladonia foliacea</i>			t									
<i>Cladonia furcata</i>			t						t			
<i>Cladonia glauca</i>			t									
<i>Cladonia gracilis</i>			t									
<i>Cladonia grayi</i>			g,t			h			t			
<i>Cladonia macilenta</i>			g,t			h			t			
<i>Cladonia macroceras</i>									t			
<i>Cladonia parasitica</i>						h						
<i>Cladonia pocillum</i>			k,t						t			
<i>Cladonia polydactyla</i>				s,h		h						s
<i>Cladonia portentosa</i>			t									
<i>Cladonia pyxidata</i>			g	g				g				
<i>Cladonia ramulosa</i>						h						
<i>Cladonia rangiferina</i>			t						t			

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Cladonia rangiformis			t						t			
Cladonia scabriuscula			t									
Cladonia stellaris			t						t			
Cladonia symphy carpia			t				k					
Cladonia uncialis			t						t			
Clauzadea immersa			k									
Clauzadea metzleri			k									
Clauzadea monticola								k				
Cliostomum griffithii			s	s		s					s	s
Clypeococcum hypocenomyceae						h						
Collema auriforme			t							k		
Collema cristatum			k				k					
Collema fuscovirens			k,t				k					
Collema tenax			t									
Cyphelium inquinans						s						
Dermatocarpon leptophyllum			k									
Dimerella pineti				s								
Diploschistes muscorum			t					k				
Diplotomma albo atrum			sk		s							
Diplotomma hedinii			k					s				
Endocarpon pallidum			t									
Endocarpon pusillum			t									
Evernia prunastri			s,g,h,t	s,g,h		s		g			s	s
Flavocetraria cucullata			t	t								
Flavocetraria nivalis			t	t								
Fulgensia bracteata			t									
Fulgensia fulgens			t									
Fuscidea arboricola	Nieuw v. Öland			s								
Fuscidea cyathoides				g							g	
Fuscidea lightfootii	Eerste opgave voor Zweden			g								s
Fuscidea praeurptorum				g								
Fuscidea pusilla	Nieuw v. Öland			s								
Graphis scripta				s		s					s	
Gyalecta fagicola				s								
Gyalecta nidarosiensis	Nieuw v. Öland		k									
Haematomma ochroleucum					s							s
Halecania viridescens	Nieuw v. Öland								s			
Halospora deminuta			k									
Heteroplacidium fuscium			k									
Hymenelia epulotica			k									
Hymenelia prevostii			k									
Hypocenomyce friesii						h						

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Hypocenomyce scalaris			s,g,h	s,g,h		s,h						s
Hypogymnia physodes			s,g,h,t	s,g,h	s	s,g,h		g			s	s
Hypogymnia tubulosa			s,g									
Imshaugia aleurites				s,h		s,h						
Lasallia pustulata			g									
Lecanactis abietina						s					s	s
Lecania cyrtella			s									
Lecania erysibe			k									
Lecania naegelii					s							
Lecania sylvestris			k									
Lecanographa amylicata				s								
Lecanora albellula				h								
Lecanora albescens			k				k	k				
Lecanora argentata				s	s	s					s	s
Lecanora campestris			k,h				k					
Lecanora carpinea			s	s		s					s	s
Lecanora cenisia			g									
Lecanora chlorotera			s,h	s,h	s	s					s	s
Lecanora compallens	Eerste opgave voor Öland en eigenlijk ook voor Zweden, maar al wel eerder gevonden				S							
Lecanora confusa			s									
Lecanora conizaeoides			s,h	s,h		h						
Lecanora crenulata			k				k	k				
Lecanora dispersa			k,g		s		k	k				
Lecanora expallens			s	s	s						s	
Lecanora hageni			g,t		s							
Lecanora helicopis		kl				gl						
Lecanora horiza					s	s						
Lecanora intricata						g						
Lecanora macrocyclos								g				
Lecanora muralis			s,k,g,h	g			g	g				
Lecanora orosthea			g	g								
Lecanora polytropa			g,h	g		g	g	g				
Lecanora pulicaris			s,h	s		s					s	s
Lecanora rupicola			g	g		g	g	g				
Lecanora saligna			h	h		h						
Lecanora salina						gl						
Lecanora semipallida			k									
Lecanora sulphurea			g									
Lecanora symmicta			s,h	s,h							s	

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Lecanora varia						gl						
Lecidea berengeriana			t									
Lecidea fuscoatra			g	g		g	g	g				
Lecidea grisella			g									
Lecidea lactea			g									
Lecidea lapicida			g	g			g					
Lecidea lithophila			g									
Lecidea plana			g									
Lecidea variegatula	Nieuw v. Öland		g	g								
Lecidella carpathica			g									
Lecidella elaeochroma			s,h	s	s	s					s	s
Lecidella elaeochroma f. soralifera					s							
Lecidella euphorea			h		s							
Lecidella flavosorediata			h									
Lecidella scabra			g,h			g						
Lecidella stigmatea			k,g				k	k				
Lepraria caesiaalba								g				
Lepraria incana			s	s							s	
Lepraria jackii				s		s						
Lepraria lobificans			s	s	s	s					s	s
Lepraria vouauxii			k		s							
Leptorhaphis maggiana	Eerste opgave van Zweden			s								
Leptogium gelatinosum			t									
Leptogium pulvinatum			k,t									
Lichenocodium lecanorae			s	s	s							
Lichenostigma elongata			k									
Lobaria pulmonaria				s								
Lobothallia praeradiosa							g					
Lobothallia radiosa			k				k					
Lobothallia recedens			g									
Megaspora verrucosa			t									
Melanelia sorediata				g								
Melanelixia fuliginosa			g	g	s	g	g	g				
Melanelixia glabratula			s,h	s		s					s	
Melanelixia subaurifera			s,h	s	s							s
Melanohalea exasperatula			s									
Micarea denigrata			h			h						
Micarea erratica			g									
Micarea nitschkeana			h	h								
Micarea prasina						h						
Microcalicium disseminatum				s		s						
Miriquidica deusta			g	g								

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Miriquidica nigroleprosa			g	g								
Muellerella athallina			k									
Mycocalicium subtile				h								
Myriospora rufescens			g									
Ochrolechia androgyna			s,g	s		s						
Ochrolechia microstictoides				s	s							
Ochrolechia parella			g									
Ochrolechia subviridis				s								
Ochrolechia turneri					s							
Opegrapha atra			s		s							
Opegrapha calcarea			k									
Opegrapha gyrocarpa			g					g				
Opegrapha herbarum			s	s								
Opegrapha niveoatra			s	s	s						s	
Opegrapha ochrocheila				s	s	s						s
Opegrapha rufescens				s	s	s						
Opegrapha rupestris			k									
Opegrapha varia			s	s	s	s						s
Opegrapha vermicellifera				s	s						s	
Opegrapha viridis											s	
Opegrapha vulgata					s						s	
Parmelia omphalodes			g	g								
Parmelia saxatilis			s,g,h	g		g	g	k				
Parmelia sulcata			s,g,h	s,h	s	s					s	s
Parmeliopsis ambigua			s,h	s,g,h		h						s
Peltigera canina									t			
Peltigera didactyla			t						t			
Peltigera horizontalis								g				
Peltigera neckeri	Nieuw v. Öland			t								
Peltigera praetextata				g								
Peltigera rufescens			t	t					t			
Pertusaria albescens			s	s	s	s					s	s
Pertusaria amara				s		s					s	s
Pertusaria aspergilla			g	g				g				
Pertusaria coccodes				s,h	s	s					s	s
Pertusaria coronata						s						
Pertusaria corallina			g									
Pertusaria flavida				s								
Pertusaria hemisphaerica				s		s						
Pertusaria hymenea				s	s	s					s	s
Pertusaria leioplaca				s		s					s	s
Pertusaria pertusa			s	s								
Phaeophyscia nigricans			g									

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Phaeophyscia orbicularis			s,g	s	s						s	s
Phaeospora rimosicola	Nieuw v.Öland		g									
Phlyctis agelaea						s					s	
Phlyctis argena			s,g,h	s,g,h		s					s	s
Physcia aipolia						s						
Physcia adscendens			s,k,g	s,g		g						
Physcia caesia			k,g	g		g						
Physcia dubia			g	g		g						
Physcia tenella			s,h	s	s	s					s	s
Physconia distorta			s	s	s	s						
Physconia enteroxantha			s		s							s
Physconia grisea			s	s	s	s						s
Physconia muscigena			t									
Physconia perisidiosa					s						s	
Placidium lachneum			t									
Placidium rufescens			k									
Placidium squamulosum			t									
Placynthiella icmalea			h	h								
Placynthium caesium	Nieuw v. Öland		k									
Placynthium nigrum			k				k	k				
Placynthium subradiatum	Nieuw v. Öland		k									
Placynthium tremniacum			k									
Platismatia glauca			s,g	s,g								
Pleurosticta acetabulum			s		s							
Polysporina simplex			g									
Porina aenea					s						s	
Porina chlorotica			g	g	s							
Porpidia cinereoatra				g								
Porpidia crustulata				g								
Porpidia macrocarpa			k	g				g				
Porpidia soledizodes	Nieuw v. Öland		g	g								
Porpidia tuberculosa			g	g							g	
Protoblastenia incrustans			k							k		
Protoblastenia rupestris			k				k	k				
Protoblastenia calva			k									
Protoparmelia atriseda			g	g								
Protoparmelia badia			g	g								
Pseudevernia furfuracea			s,g,h	s,g,h		s						s
Psilolechia lucida			k	g						k		
Psora decipiens			k,t									
Pyrrhospora querneae			s			s						s
Ramalina farinacea			s,h	s		s					s	s
Ramalina fastigiata			s,h	s		s					s	s

			camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
	k = kalk, g = graniet, h = hout s = schors t = terrestrisch l = littoraal aan strand												
Ramalina fraxinea				s									
Ramalina pollinaria				s									
Ramalina polymorpha				g									
Ramalina siliquosa				g									
Ramalina subfarinacea				g									
Rhizocarpon distinctum				g			g						
Rhizocarpon eupetraeum				g									
Rhizocarpon geminatum				g	g								
Rhizocarpon geographicum				g	g		g	g	g				
Rhizocarpon lecanorinum				g	g								
Rhizocarpon reductum				g	g		g	g	g				
Rimularia furvella				g					g				
Rimularia insularis				g	g								
Rinodina aspersa				g									
Rinodina bischoffii				k									
Rinodina confragosa										g			
Rinodina conradii				h									
Rinodina exigua							s					s	s
Rinodina oleae				s,k,g,h	g		g,gl						
Rinodina sophodes				s									
Romjularia lurida				k,t									
Sarcogyne regularis				k									
Sarcopyrenia gibba				k									
Schaereria fuscocinerea				g					g				
Schismatomma decolorans				s	s							s	s
Scoliciosporum umbrinum				g	g,h		g	g					
Squamarina cartilaginea				k,t									
Squamarina lentigera				t									
Staurothele guestphalica				k									
Synalissa symphorea				k									
Szygospora bachmannii										t			
Tephromela atra				s,g	g		g	g	g				
Tephromela grumosa				g	g				g				
Thamnotia vermicularis				t									
Thelidium decipiens									k		k		
Thelidium impressum	Eerste opgave van Zweden								k				
Thelidium pyrenophorum				k									
Thyrea confusa				t									
Toninia physaroides				t									
Toninia sedifolia				t									
Trapelia obtegens				g									
Trapeliopsis flexuosa				h									

		camping	alvar zuid	noordpunt	ZW iepenbos	Ekerum	Noach's Ark	Ismantorps borg	Heide Gårdby	Djupvik	Borgholm	Ottenby
Trapeliopsis granulosa			g,h,t	s								
Tremolecia atrata								g				
Tuckermannopsis chlorophylla			s									
Umbilicaria polyphylla			g	g				g				
Umbilicaria polyrrhiza			g									
Usnea hirta			s,g,h	s,h								
Verrucaria aquatilis											g	
Verrucaria dolosa			k									
Verrucaria erichsenii										gl		
Verrucaria foveolata			k									
Verrucaria fuscella			k									
Verrucaria fusconigrescens			g									
Verrucaria hochstetteri			k				k					
Verrucaria macrostoma			k									
Verrucaria maura		kl				gl				gl		
Verrucaria muralis			k					k				
Verrucaria nigrescens			k,g				k	k				
Verrucaria obscura			k				k	k				
Verrucaria viridula										k		
Vulpicida pinastri			s									
Vulpicida tubularis			t									
Xanthoparmelia conspersa			g			g		g				
Xanthoparmelia loxodes			g					g				
Xanthoparmelia mougeotii			g					g				
Xanthoparmelia pulla			g			g		g				
Xanthoparmelia stenophylla			g									
Xanthoria candelaria			s,g,h	s,g	s	s,g		g				s
Xanthoria elegans			k			g	g	g				
Xanthoria fulva			s									
Xanthoria parietina			s,k,g,h	s,g	s	s					s	s
Xanthoria polycarpa			s,g,h	s,h								
Xanthoriicola physciae			s									

Fuscidea lightfootii

Lecanora compallens

Placynthium subradiatum

Dagvlinders van Öland – Sylvia van Leeuwen en Bart van Tooren

Het aantal vlinders dat rondvlog tijdens de excursies op Öland was niet heel hoog. Uiteindelijk hebben we toch 26 soorten gezien. Of het extreem droge voorjaar of het juni-dipje (periode tussen 1^e en 2^e generatie van veel soorten) daar mee te maken hadden weten we niet. Van veel soorten zijn maar een of enkele exemplaren gezien. Verslagen van vorige KNNV-kampen in het noorden van Öland tonen een wat langere soortenlijst. De vlinder die ons de meeste hoofdbrekens heeft gekost is de Sleutelbloemvlinder, die veel lichtere vlekken had dan elders. Geen van de soorten staat op de Europese rode lijst dagvlinders als bedreigd, maar 9 van de 26 soorten staan op de Nederlandse rode lijst als verdwenen of ernstig bedreigd.

Lijst van waargenomen soorten:

Groot geaderd witje	<i>Aporia crataegi</i>
Groot koolwitje	<i>Pieris brassicae</i>
Klein koolwitje	<i>Pieris rapaea</i>
Klein geaderd witje	<i>Pieris napi</i>
Citroenvlinder	<i>Gonepteryx rhamni</i>
Kleine vuurvlinder	<i>Lycaena phlaeas</i>
Rode vuurvlinder	<i>Lycaena hippothoe</i>
Dwergblauwtje	<i>Cupido minimus</i>
Heideblauwtje	<i>Plebeius argus</i>
Vals bruin blauwtje	<i>Aricia artaxerxes</i>
Klaverblauwtje	<i>Polyommatus semiargus</i>
Wikkeblauwtje	<i>Polyommatus amandus</i>
Icarusblauwtje	<i>Polyommatus icarus</i>
Sleutelbloemvlinder	<i>Harmearis lucina</i>
Atalanta	<i>Vanessa atalanta</i>
Kleine vos	<i>Aglais urticae</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>
Purperstreepparelmoervlinder	<i>Brenthis ino</i>
Veldparelmoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Bruin zandoogje	<i>Maniola jurtina</i>
Hooibeestje	<i>Coenonympha pamphilus</i>
Tweekleurig hooibeestje	<i>Coenonympha arcania</i>
Bont zandoogje	<i>Parage aegeria</i>
Argusvlinder	<i>Lasiommata megera</i>
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Groot dikkopje	<i>Ochlodes venata</i>

Groot geaderd witje bij Trollskogen

Sleutelbloemvlinder bij Ismanstorps Burcht

Tweekleurig hooibeestje bij Ismantorps Borg

Veldparelmoervlinder bij Möckelmossen

Klaverblauwtjes bij Halltorp

Heideblauwtje bij Karums alvar

Grote parelmoervlinder bij Beijershamn

Purperstreepparelmoervlinder bij Ottenby
Lund

Groot dikkopje bij Ottenby

Bruin dikkopje bij het Lindenreservaat

Vogels zomerkamp 2016 – Dirk Blok

Aalscholver	Glanskop	Knobbelzwaan	Smient
Bergeend	Goudplevier	Koekoek	Spotvogel
Blauwe Kiekendief	Goudvink	Kokmeeuw	Spreeuw
Blauwe Reiger	Grasmus	Koolmees	Stormmeeuw
Boerenzwaluw	Graspieper	Koperwiek	Tapuit
Bontbekplevier	Grauwe Gans	Kraanvogel	Tjiftjaf
Bonte Kraai	Grauwe Klauwier	Krakeend	Torenvalk
Bonte Vliegenvanger	Grauwe Vliegenvanger	Kramsvogel	Tuinfluit
Boomklever	Groenling	Kruisbek	Tureluur
Boomleeuwerik	Grote Bonte Specht	Kuifeend	Veldleeuwerik
Boompieper	Grote Canadese Gans	Nachtegaal	Velduil
Boomvalk	Grote Mantelmeeuw	Noordse Stern	Vink
Braamsluiper	Grote Zaagbek	Oeverloper	Visdief
Brandgans	Grutto	Paapje	Watersnip
Bruine Kiekendief	Heggenmus	Parelduiker	Wilde Eend
Buizerd	Holenduif	Patrijs	Winterkoning
Dwergstern	Houtduif	Putter	Wintertaling
Eidereend	Huismus	Raaf	Withalsvliegenvanger
Ekster	Huiszwaluw	Ransuil	Witte Kwikstaart
Fazant	Kauw	Rietgors	Wulp
Fitis	Kemphaan	Ringmus	Zanglijster
Fuut	Kievit	Rode Wouw	Zeearend
Gaai	Kleine Barmsijs	Roek	Zilvermeeuw
Geelgors	Kleine Bonte Specht	Roodborst	Zwarte Specht
Gekraagde Roodstaart	Kleine Mantelmeeuw	Roodmus	Zwartkop
Gele Kwikstaart	Kluut	Scholekster	+ na het officiële kamp
Gierzwaluw	Kneu	Slobeend	de Reuzenstern

Plantenlijst – samengesteld door Gerda van Uffelen, Adrie Bremer e.v.a.

Er is tijdens dit kamp ook veel aandacht besteed aan de bijzondere flora van Öland, met een aantal endemische soorten. Bij het op naam brengen van de soorten werd, naast de Heukels', met name de gids van de Noordse flora geraadpleegd; 'Den nya nordiska Floran' van Bo Mossberg en Lennart Stenberg.

naam www.theplantlist.org	naam Den nya nordiska Floran	Ned. naam Heukels	Familie
<i>Acer platanoides</i>	ok	Noorse esdoorn	Sapindaceae
<i>Achillea millefolium</i>	ok	Duizendblad	Asteraceae
<i>Actaea spicata</i>	ok	Christoffelkruid	Ranunculaceae
<i>Aegopodium podagraria</i>	ok	Zevenblad	Apiaceae
<i>Agrimonia eupatoria</i>	ok	gewone agrimonie	Rosaceae
<i>Agrostis stolonifera</i>	ok	fioringras	Poaceae
<i>Alchemilla vulgaris</i> s.l.	keus uit 8 pagina's	vrouwenmantel	Rosaceae
<i>Alliaria petiolata</i>	ok	Look-zonder-look	Brassicaceae
<i>Allium lineare</i>	ok		Amaryllidaceae
<i>Allium oleraceum</i>	ok	Moeslook	Amaryllidaceae
<i>Allium scorodoprasum</i>	ok	Slangenlook	Amaryllidaceae
<i>Allium vineale</i>	ok	Kraailook	Amaryllidaceae
<i>Alopecurus arundinaceus</i>	ok		Poaceae
<i>Alopecurus pratensis</i>	ok	Grote vossenstaart	Poaceae
<i>Alopecurus spec.</i>	ok	Vossenstaart	Poaceae
<i>Alyssum alyssoides</i>	ok	Bleek schildzaad	Brassicaceae
<i>Anacamptis morio</i>	ok	Harlekijn	Orchidaceae
<i>Anacamptis pyramidalis</i>	ok	Hondskruid	Orchidaceae
<i>Anagallis arvensis</i>	ok	Guichelheil	Primulaceae
<i>Anchusa officinalis</i>	ok	Gewone ossentong	Boraginaceae
<i>Androsace septentrionalis</i>	ok		Primulaceae
<i>Anemone nemorosa</i>	ok	Bosanemoon	Ranunculaceae
<i>Anemone pratensis</i>	<i>Pulsatilla pratensis</i>		Ranunculaceae
<i>Antennaria dioica</i>	ok	Rozenkransje	Asteraceae
<i>Anthemis arvensis</i>	ok	Valse kamille	Asteraceae
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	ok	Gewoon reukgras	Poaceae
<i>Anthriscus sylvestris</i>	ok	Fluitenkruid	Apiaceae
<i>Anthyllis vulneraria</i>	ok	Wondklaver	Fabaceae
<i>Aquilegia vulgaris</i>	ok	Wilde akelei	Ranunculaceae
<i>Arabis hirsuta</i>	ok	Scheefkelk	Brassicaceae
<i>Arctium lappa</i>	ok	Grote klit	Asteraceae
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	ok	Gewone zandmuur	Caryophyllaceae
<i>Armeria maritima</i>	ok	Engels gras	Plumbaginaceae
<i>Arrhenatherum elatius</i>	ok	Glanshaver	Poaceae
<i>Artemisia absinthium</i>	ok	Absintalsem	Asteraceae
<i>Artemisia vulgaris</i>	ok	Bijvoet	Asteraceae
<i>Asperula tinctoria</i>	ok		Rubiaceae
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	ok	Zwartsteel	Aspleniaceae

<i>Asplenium ruta-muraria</i>	ok	Muurvaren	Aspleniaceae
<i>Asplenium trichomanes</i>	ok	Steenbreekvaren	Aspleniaceae
<i>Astragalus glycyphyllos</i>	ok	Hokjespeul	Fabaceae
<i>Athyrium filix-femina</i>	ok	Wijfjesvaren	Athyriaceae
<i>Atriplex littoralis</i>	ok	Strandmelde	Amaranthaceae
<i>Baldellia ranunculoides</i>	ok	Stijve moerasweegbree	Alismataceae
<i>Ballota nigra</i>	ok	Stinkende ballote	Lamiaceae
<i>Bellis perennis</i>	ok	Madeliefje	Asteraceae
<i>Berberis vulgaris</i>	ok	Zuurbes	Berberidaceae
<i>Berula erecta</i>	ok	Kleine watereppe	Apiaceae
<i>Betula pendula</i>	ok	Ruwe berk	Betulaceae
<i>Blysmus compressus</i>	ok	Platte bies	Cyperaceae
<i>Bolboschoenus maritimus</i>	<i>Schoenoplectus maritimus</i>	Heen	Cyperaceae
<i>Botrychium lunaria</i>	ok	Gelobde maanvaren	Ophioglossaceae
<i>Brachypodium pinnatum</i>	ok	Gevinde kortsteel	Poaceae
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	ok	Boskortsteel	Poaceae
<i>Briza media</i>	ok	Bevertjes	Poaceae
<i>Bromus hordeaceus</i>	ok	Zachte dravik	Poaceae
<i>Bromus racemosus</i>	ok	Trosdravik	Poaceae
<i>Buglossoides arvensis</i>	<i>Lithospermum arvense</i>	Ruw parelzaad	Boraginaceae
<i>Cakile maritima</i> ssp. <i>baltica</i>	ok	Zeeraket	Brassicaceae
<i>Calamagrostis stricta</i>	ok	Stijf struisriet	Poaceae
<i>Calluna vulgaris</i>	ok	Struikhei	Ericaceae
<i>Caltha palustris</i>	ok	Dotterbloem	Ranunculaceae
<i>Camelina sativa</i>	ok	Huttentut	Brassicaceae
<i>Campanula latifolia</i>	ok	Breed klokje	Campanulaceae
<i>Campanula persicifolia</i>	ok	Prachtklokje	Campanulaceae
<i>Campanula rotundifolia</i>	ok	Grasklokje	Campanulaceae
<i>Campanula trachelium</i>	ok	Ruig klokje	Campanulaceae
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	ok	Herderstasje	Brassicaceae
<i>Cardamine bulbifera</i>	ok	Bolletjeskers	Brassicaceae
<i>Cardamine impatiens</i>	ok	Springzaadveldkers	Brassicaceae
<i>Cardamine pratensis</i>	ok	Pinksterbloem	Brassicaceae
<i>Carduus acanthoides</i>	ok	Langstekelige distel	Asteraceae
<i>Carduus nutans</i>	ok	Knikkende distel	Asteraceae
<i>Carex arenaria</i>	ok	Zandzegge	Cyperaceae
<i>Carex canescens</i>	ok	Zompzegge	Cyperaceae
<i>Carex colchica</i>	<i>Carex ligerica</i>	Rivierduinzegge	Cyperaceae
<i>Carex dioica</i>	ok	Tweehuzige zegge	Cyperaceae
<i>Carex disticha</i>	ok	Tweerijige zegge	Cyperaceae
<i>Carex divulsa</i>	ok	Groene bermzegge	Cyperaceae
<i>Carex elata</i>	ok	Stijve zegge	Cyperaceae
<i>Carex elongata</i>	ok	Elzenzegge	Cyperaceae
<i>Carex ericetorum</i>	ok	Heidezegge	Cyperaceae
<i>Carex flacca</i>	ok	Zeegroene zegge	Cyperaceae

<i>Carex hartmanii</i>	ok	Kleine knotszegge	Cyperaceae
<i>Carex hostiana</i>	ok	Blonde zegge	Cyperaceae
<i>Carex lasiocarpa</i>	ok	Draadzegge	Cyperaceae
<i>Carex nigra</i>	ok	Zwarte zegge	Cyperaceae
<i>Carex ovalis</i>	ok	Hazezegge	Cyperaceae
<i>Carex pallescens</i>	ok	Bleke zegge	Cyperaceae
<i>Carex panicea</i>	ok	Blauwe zegge	Cyperaceae
<i>Carex pulicaris</i>	ok	Vlozegge	Cyperaceae
<i>Carex remota</i>	ok	IJle zegge	Cyperaceae
<i>Carex rostrata</i>	ok	Snavelzegge	Cyperaceae
<i>Carex spicata</i>	ok	Gewone bermzegge	Cyperaceae
<i>Carex sylvatica</i>	ok	Boszegge	Cyperaceae
<i>Carex vesicaria</i>	ok	Blaaszegge	Cyperaceae
<i>Carex viridula</i> subsp. <i>oedocarpa</i>	<i>Carex oederi</i> ssp. <i>oedocarpa</i> ?	Geelgroene zegge	Cyperaceae
<i>Carlina vulgaris</i>	ok	Driedistel	Asteraceae
<i>Carpinus betulus</i>	ok	Haagbeuk	Betulaceae
<i>Carum carvi</i>	ok	Karwij	Apiaceae
<i>Centaurea scabiosa</i>	ok	Grote centaurie	Asteraceae
<i>Cephalanthera longifolia</i>	ok	Wit bosvogeltje	Orchidaceae
<i>Cerastium fontanum</i>	ok	Hoornbloem	Caryophyllaceae
<i>Cerastium pumilum</i>	ok	Steenhoornbloem	Caryophyllaceae
<i>Chaerophyllum temulum</i>	ok	Dolle kervel	Apiaceae
<i>Chelidonium majus</i>	ok	Stinkende gouwe	Papaveraceae
<i>Cichorium intybus</i>	ok	Wilde cichorei	Asteraceae
<i>Circaea lutetiana</i>	ok	Groot heksenkruid	Onagraceae
<i>Cirsium acaule</i>	ok	Aarddistel	Asteraceae
<i>Cirsium arvense</i>	ok	Akkerdistel	Asteraceae
<i>Cirsium palustre</i>	ok	Kale jonker	Asteraceae
<i>Cirsium vulgare</i>	ok	Speerdistel	Asteraceae
<i>Cladium mariscus</i>	ok	Galigaan	Cyperaceae
<i>Clematis vitalba</i>	ok	bosrank	Ranunculaceae
<i>Clinopodium acinos</i>	<i>Satureja acinos</i>	Kleine steentijm	Lamiaceae
<i>Convallaria majalis</i>	ok	Lelietje-van-dalen	Asparagaceae
<i>Convolvulus arvensis</i>	ok	Akkerwinde	Convolvulaceae
<i>Convolvulus sepium</i>	<i>Calystegia sepium</i>	Haagwinde	Convolvulaceae
<i>Corylus avellana</i>	ok	Hazelaar	Betulaceae
<i>Corynephorus canescens</i>	ok	Buntgras	Poaceae
<i>Cota tinctoria</i>	<i>Anthemis tinctoria</i>	Gele kamille	Asteraceae
<i>Cotoneaster integerrimus</i>	ok	Wilde dwergmispel	Rosaceae
<i>Cotoneaster scandinavicus</i>	ok		Rosaceae
<i>Crataegus laevigata</i>	ok	Tweestijlige meidoorn	Rosaceae
<i>Crataegus monogyna</i>	ok	Eenstijlige meidoorn	Rosaceae
<i>Crataegus rhipidophylla</i>	ok	Koraalmeidoorn	Rosaceae
<i>Crepis tectorum</i>	ok	Smal streepzaad	Asteraceae

<i>Cyanus segetum</i>	<i>Centaurea cyanus</i>	Korenbloem	Asteraceae
<i>Cynoglossum officinale</i>	ok	Veldhondstong	Boraginaceae
<i>Cynosurus cristatus</i>	ok	Kamgras	Poaceae
<i>Cystopteris fragilis</i>	ok	Blaasvaren	Cystopteridaceae
<i>Dactylis glomerata</i>	ok	Kroppaar	Poaceae
<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>fuchsii</i>	Bosorchis	Orchidaceae
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	ok	Vleeskleurige orchis	Orchidaceae
<i>Dactylorhiza majalis</i> ssp. <i>majalis</i>	ok	Brede orchis	Orchidaceae
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>ochroleuca</i>	<i>Dactylorhiza incarnata</i> var. <i>ochroleuca</i>		Orchidaceae
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>maculata</i>	ok	Gevlekte orchis	Orchidaceae
<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	ok	Rietorchis	Orchidaceae
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	ok	Vlierorchis	Orchidaceae
<i>Dactylorhiza viridis</i>	<i>Dactylorhiza viride</i>	Groene nachtorchis	Orchidaceae
<i>Daphne mezereum</i>	ok	Rood peperboompje	Thymelaeaceae
<i>Dasiphora fruticosa</i>	ok		Rosaceae
<i>Daucus carota</i>	ok	Peen	Apiaceae
<i>Deschampsia cespitosa</i>	ok	Ruwe smele	Poaceae
<i>Descurainia sophia</i>	ok	Sofiekruid	Brassicaceae
<i>Dianthus deltoides</i>	ok	Steenanjer	Caryophyllaceae
<i>Dryopteris carthusiana</i>	ok	Smalle stekelvaren	Dryopteridaceae
<i>Dryopteris dilatata</i>	ok	Brede stekelvaren	Dryopteridaceae
<i>Dryopteris filix-mas</i>	ok	Mannetjesvaren	Dryopteridaceae
<i>Echium vulgare</i>	ok	Slangenkruid	Boraginaceae
<i>Elaeagnus rhamnoides</i>	<i>Hippophae rhamnoides</i>	Duindoorn	Elaeagnaceae
<i>Eleocharis acicularis</i>	ok	Naaldwaterbies	Cyperaceae
<i>Eleocharis uniglumis</i>	ok	Slanke waterbies	Cyperaceae
<i>Elymus caninus</i>	ok	Hondstarwegras	Poaceae
<i>Epilobium angustifolium</i>	<i>Chamerion angustifolium</i>	Wilgenroosje	Onagraceae
<i>Epilobium montanum</i>	ok	Bergbasterdwederik	Onagraceae
<i>Equisetum arvense</i>	ok	Heermoes	Equisetaceae
<i>Equisetum fluviatile</i>	ok	Holpijp	Equisetaceae
<i>Equisetum palustre</i>	ok	Lidrus	Equisetaceae
<i>Equisetum pratense</i>	ok		Equisetaceae
<i>Equisetum variegatum</i>	ok	Bonte paardenstaart	Equisetaceae
<i>Erigeron acer</i>	ok	Scherpe fijnstraal	Asteraceae
<i>Eriophorum angustifolium</i>	ok	Veenpluis	Cyperaceae
<i>Eriophorum gracile</i>	ok	Slank wollegras	Cyperaceae
<i>Erodium cicutarium</i>	ok	Reigersbek	Geraniaceae
<i>Euonymus europaeus</i>	ok	Wilde kardinaalsmuts	Celastraceae
<i>Euphorbia esula</i>	ok	Heksenmelk	Euphorbiaceae
<i>Festuca gigantea</i>	ok	Reuzenzwenkgras	Poaceae
<i>Ficaria verna</i>	<i>Ranunculus ficaria</i>	Speenkruid	Ranunculaceae
<i>Filipendula ulmaria</i>	ok	Moerasspirea	Rosaceae
<i>Filipendula vulgaris</i>	ok	Knolspirea	Rosaceae

<i>Fragaria moschata</i>	ok	Grote bosaardbei	Rosaceae
<i>Fragaria vesca</i>	ok	Bosaardbei	Rosaceae
<i>Fragaria viridis</i>	ok		Rosaceae
<i>Fraxinus excelsior</i>	ok	Es	Oleaceae
<i>Galeopsis tetrahit</i>	ok	Gewone hennepnetel	Lamiaceae
<i>Galium aparine</i>	ok	Kleefkruid	Rubiaceae
<i>Galium boreale</i>	ok	Noords walstro	Rubiaceae
<i>Galium mollugo</i>	ok	Glad walstro	Rubiaceae
<i>Galium odoratum</i>	ok	Lievestrouwbedstro	Rubiaceae
<i>Galium palustre</i>	ok	Moeraswalstro	Rubiaceae
<i>Galium uliginosum</i>	ok	Ruw walstro	Rubiaceae
<i>Galium verum</i>	ok	Geel walstro	Rubiaceae
<i>Geranium columbinum</i>	ok	Fijne ooievaarsbek	Geraniaceae
<i>Geranium lucidum</i>	ok	Glanzige ooievaarsbek	Geraniaceae
<i>Geranium pusillum</i>	ok	Kleine ooievaarsbek	Geraniaceae
<i>Geranium pyrenaicum</i>	ok	Bermooievaarsbek	Geraniaceae
<i>Geranium robertianum</i>	ok	Robertskruid	Geraniaceae
<i>Geranium sanguineum</i>	ok	Bloedooievaarsbek	Geraniaceae
<i>Geranium sylvaticum</i>	ok	Bosooievaarsbek	Geraniaceae
<i>Geum rivale</i>	ok	Knikkend nagelkruid	Rosaceae
<i>Geum urbanum</i>	ok	Geel nagelkruid	Rosaceae
<i>Globularia vulgaris</i>	ok		Plantaginaceae
<i>Glyceria maxima</i>	ok	Liesgras	Poaceae
<i>Gymnadenia conopsea</i>	ok	Grote muggenorcht	Orchidaceae
<i>Gymnocarpium robertianum</i>	ok	Rechte driehoeksvaren	Cystopteridaceae
<i>Gypsophila fastigiata</i>	ok	Gipskruid	Caryophyllaceae
<i>Hedera helix</i>	ok	Klimop	Araliaceae
<i>Helianthemum nummularium</i>	ok	Geel zonneroosje	Cistaceae
<i>Helianthemum oelandicum</i>	ok	Zonneroosje	Cistaceae
<i>Hepatica nobilis</i>	ok	Leverbloempje	Ranunculaceae
<i>Heracleum sphondylium</i>	ok	Gewone berenklauw	Apiaceae
<i>Herminium monorchis</i>	ok	Honingorchis	Orchidaceae
<i>Herniaria glabra</i>	ok	Kaal breukkruid	Caryophyllaceae
<i>Hesperis matronalis</i>	ok	Damastbloem	Brassicaceae
<i>Hieracium murorum</i>	Hieracium sect. Hieracium?	Muurhavikskruid	Asteraceae
<i>Hieracium praealtum</i>	Pilosella cymosa ssp. praealta?	Grijs havikskruid	Asteraceae
<i>Honckenya peploides</i>	ok	Zeepostelein	Caryophyllaceae
<i>Hornungia petraea</i>	ok		Brassicaceae
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	ok (in Apiaceae)	Gewone waternavel	Araliaceae
<i>Hypericum tetrapterum</i>	ok	Geveugeld hertshooi	Hypericaceae
<i>Hypochaeris maculata</i>	Hypochoeris maculata	Gevlekt biggenkruid	Asteraceae
<i>Hypochaeris radicata</i>	Hypochoeris radicata	Gewoon biggenkruid	Asteraceae
<i>Inula salicina</i>	ok	Wilgalant	Asteraceae
<i>Iris pseudacorus</i>	ok	Gele lis	Iridaceae

<i>Jasione montana</i>	ok	Zandblauwtje	Campanulaceae
<i>Juncus articulatus</i>	ok	Zomprus	Juncaceae
<i>Juncus bufonius</i>	ok	Greppelrus	Juncaceae
<i>Juncus filiformis</i>	ok	Draadrus	Juncaceae
<i>Juncus gerardii</i>	ok	Zilte rus	Juncaceae
<i>Juncus maritimus</i>	ok	Zeerus	Juncaceae
<i>Juniperus communis</i>	ok	Jeneverbes	Cupressaceae
<i>Knautia arvensis</i>	ok	Beemdkroon	Caprifoliaceae
<i>Koeleria glauca</i>	ok	Fakkелgras	Poaceae
<i>Lactuca muralis</i>	<i>Mycelis muralis</i>	Muursla	Asteraceae
<i>Lactuca serriola</i>	ok	Kompassla	Asteraceae
<i>Lapsana communis</i>	ok	Akkerkool	Asteraceae
<i>Laserpitium latifolium</i>	ok	Ka\rwij	Apiaceae
<i>Lathyrus japonicus</i>	ok	Zeelathyrus	Fabaceae
<i>Lathyrus niger</i>	ok	Zwarte lathyrus	Fabaceae
<i>Lathyrus pratensis</i>	ok	Veldlathyrus	Fabaceae
<i>Lathyrus vernus</i>	ok		Fabaceae
<i>Lepidium draba</i>	<i>Cardaria draba</i>	Pijlkruidkers	Brassicaceae
<i>Leucanthemum vulgare</i>	ok	Gewone margriet	Asteraceae
<i>Lilium bulbiferum</i> ssp. <i>bulbiferum</i>	<i>Lilium bulbiferum</i> var. <i>bulbiferum</i>		Liliaceae
<i>Limosella uniflora</i>		Slijkgroen	Scrophulariaceae
<i>Linaria repens</i>	ok	Gestreepte leeuwenbek	Plantaginaceae
<i>Linaria vulgaris</i>	ok	Vlasbekje	Plantaginaceae
<i>Linum catharticum</i>	ok	Geelhartje	Linaceae
<i>Lithospermum officinale</i>	ok	Glad pazelzaad	Boraginaceae
<i>Lonicera xylosteum</i>	ok	Rode kamperfoelie	Caprifoliaceae
<i>Lotus corniculatus</i>	ok	Gewone rolklaver	Fabaceae
<i>Lotus maritimus</i>	<i>Tetragonolobus maritimus</i>	Hauwklaver	Fabaceae
<i>Luzula pilosa</i>	ok	Ruige veldbies	Juncaceae
<i>Lysimachia europaea</i>	<i>Trientalis europaea</i>	Zevenster	Primulaceae
<i>Lysimachia maritima</i>	<i>Glaux maritima</i>	Melkkruid	Primulaceae
<i>Lysimachia vulgaris</i>	ok	Grote wederik	Primulaceae
<i>Lythrum salicaria</i>	ok	Grote kattenstaart	Lythraceae
<i>Maianthemum bifolium</i>	ok	Dalkruid	Asparagaceae
<i>Malus sylvestris</i>	ok	Appel	Rosaceae
<i>Malva neglecta</i>	ok	Klein kaasjeskruid	Malvaceae
<i>Matricaria discoidea</i>	?	Schijfkamille	Asteraceae
<i>Medicago falcata</i>	<i>Medicago sativa</i> ssp. <i>falcata</i>	Sikkelklaver	Fabaceae
<i>Medicago lupulina</i>	ok	Hopklaver	Fabaceae
<i>Medicago sativa</i>	ok	Luzerne	Fabaceae
<i>Melampyrum cristatum</i>	ok		Orobanchaceae
<i>Melampyrum pratense</i>	ok	Hengel	Orobanchaceae
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	ok		Orobanchaceae
<i>Melica nutans</i>	ok	Knikkend pazelgras	Poaceae

<i>Melica uniflora</i>	ok	Eenbloemig parelgras	Poaceae
<i>Mentha aquatica</i>	ok	Watermunt	Lamiaceae
<i>Menyanthes trifoliata</i>	ok	Waterdrieblad	Menyanthaceae
<i>Mercurialis perennis</i>	ok	Bosbingelkruid	Euphorbiaceae
<i>Milium effusum</i>	ok	Bosgierstgras	Poaceae
<i>Moehringia trinervia</i>	ok	Drienerfmuur	Caryophyllaceae
<i>Myosotis stricta</i>	ok	Stijf vergeet-mij-nietje	Boraginaceae
<i>Myosurus minimus</i>	ok	Muizenstaart	Ranunculaceae
<i>Myrrhis odorata</i>	ok	Roomse kervel	Apiaceae
<i>Neotinea ustulata</i>	ok	Aangebrande orchis	Orchidaceae
<i>Neottia nidus-avis</i>	ok	Vogelnestje	Orchidaceae
<i>Neottia ovata</i>	<i>Listera ovata</i>	Grote keverorchis	Orchidaceae
<i>Odontites serotinus</i>	?	Rode ogentroost	Orobanchaceae
<i>Ononis spinosa</i>	<i>Ononis repens</i> ssp. <i>spinosa</i>	Kattendoorn	Fabaceae
<i>Onopordum acanthium</i>	ok	Wegdistel	Asteraceae
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	ok	Addertong	Ophioglossaceae
<i>Ophrys insectifera</i>	ok	Vliegenorchis	Orchidaceae
<i>Orchis militaris</i>	ok	Soldaatje	Orchidaceae
<i>Origanum vulgare</i>	ok	Wilde marjolein	Lamiaceae
<i>Orthilia secunda</i>	ok	Eenzijdig wintergroen	Ericaceae
<i>Oxalis acetosella</i>	ok	Witte klaverzuring	Oxalidaceae
<i>Oxytropis campestris</i>	ok		Fabaceae
<i>Papaver rhoeas</i>	ok	Grote klaproos	Papaveraceae
<i>Paris quadrifolia</i>	ok (in Trilliaceae)	Eenbes	Melanthiaceae
<i>Parnassia palustris</i>	ok	Parnassia	Celastraceae
<i>Pastinaca sativa</i>	ok	Pastinaak	Apiaceae
<i>Pedicularis palustris</i>	ok	Moeraskartelblad	Orobanchaceae
<i>Persicaria amphibia</i>	ok	Veenwortel	Polygonaceae
<i>Petrorhagia prolifera</i>	ok	Slanke mantelanjer	Caryophyllaceae
<i>Philadelphus coronarius</i>	ok	Welriekende jasmijn	Hydrangeaceae
<i>Phleum bertolonii</i>	<i>Phleum pratense</i> ssp. <i>serotinum</i>	Klein timotheegras	Poaceae
<i>Phragmites australis</i>	ok	Riet	Poaceae
<i>Pilosella dichotoma</i>	ok		Asteraceae
<i>Pilosella officinarum</i> ssp. <i>pilosella</i>	ok	Muizenoor	Asteraceae
<i>Pilosella peleteriana</i>	<i>Pilosella officinarum</i> ssp. <i>peleteriana</i>	Vals muizenoor	Asteraceae
<i>Pinguicula vulgaris</i>	ok	Vetblad	Lentibulariaceae
<i>Pinus sylvestris</i>	ok	Grove den	Pinaceae
<i>Plantago lanceolata</i>	ok	Smalle weegbree	Plantaginaceae
<i>Plantago major</i>	ok	Grote weegbree	Plantaginaceae
<i>Plantago maritima</i>	ok	Zeeweegbree	Plantaginaceae
<i>Plantago media</i>	ok	Ruige weegbree	Plantaginaceae
<i>Platanthera bifolia</i>	ok	Welriekende nachtorchis	Orchidaceae
<i>Platanthera chlorantha</i>	ok	Bergnatchorchis	Orchidaceae
<i>Poa alpina</i>	ok		Poaceae

<i>Poa nemoralis</i>	ok	Schaduwgras	Poaceae
<i>Poa pratensis</i> var. <i>irrigata</i>	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>irrigata</i>	Veldbeemdgras	Poaceae
<i>Polygala amarella</i>	ok		Polygalaceae
<i>Polygonatum multiflorum</i>	ok	Gewone salomonszegel	Asparagaceae
<i>Polygonatum odoratum</i>	ok	Welriekende salomonszegel	Asparagaceae
<i>Polygonum aviculare</i>	ok	Gewoon varkensgras	Polygonaceae
<i>Polypodium vulgare</i>	ok	Gewone eikvaren	Polypodiaceae
<i>Populus tremula</i>	ok	Ratelpopulier	Salicaceae
<i>Potamogeton gramineus</i>	ok	Ongelijkbladig fonteinkruid	Potamogetonaceae
<i>Potamogeton natans</i>	ok	Drijvend fonteinkruid	Potamogetonaceae
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	ok	Duizendknoopfonteinkruid	Potamogetonaceae
<i>Potentilla anserina</i>	<i>Argentina anserina</i>	Zilverschoon	Rosaceae
<i>Potentilla argentea</i>	ok	Viltganzerik	Rosaceae
<i>Potentilla erecta</i>	ok	Tormentil	Rosaceae
<i>Potentilla reptans</i>	ok	Vijfvingerkruid	Rosaceae
<i>Primula farinosa</i>	ok		Primulaceae
<i>Primula veris</i>	ok	Gulden sleutelbloem	Primulaceae
<i>Prunella grandiflora</i>	ok	Grote brunel	Lamiaceae
<i>Prunella vulgaris</i>	ok	Gewone brunel	Lamiaceae
<i>Prunus avium</i>	ok	Zoete kers	Rosaceae
<i>Pteridium aquilinum</i>	ok	Adelaarsvaren	Dennstaedtiaceae
<i>Pyrola rotundifolia</i>	ok	Rond wintergroen	Ericaceae
<i>Quercus robur</i>	ok	Zomereik	Fagaceae
<i>Ranunculus acris</i>	ok	Scherpe boterbloem	Ranunculaceae
<i>Ranunculus aquatilis</i>	ok	Fijne waterranonkel	Ranunculaceae
<i>Ranunculus auricomus</i>	ok	Gulden boterbloem	Ranunculaceae
<i>Ranunculus flammula</i>	ok	Egelboterbloem	Ranunculaceae
<i>Ranunculus peltatus</i>	ok	Grote waterranonkel	Ranunculaceae
<i>Ranunculus repens</i>	ok	Kruipende boterbloem	Ranunculaceae
<i>Ranunculus sardous</i>	ok	Behaarde boterbloem	Ranunculaceae
<i>Ranunculus sceleratus</i>	ok	Blaartrekkende boterbloem	Ranunculaceae
<i>Rhinanthus minor</i>	ok	Kleine ratelaar	Orobanchaceae
<i>Rhinanthus serotinus</i>	ok	Grote ratelaar	Orobanchaceae
<i>Ribes alpinum</i>	ok	Alpenbes	Grossulariaceae
<i>Ribes uva-crispa</i>	ok	Kruisbes	Grossulariaceae
<i>Rosa x dumalis</i>	<i>Rosa dumalis</i>	Hondsroos	Rosaceae
<i>Rubus saxatilis</i>	ok	Steenbraam	Rosaceae
<i>Rumex crispus</i>	ok	Krulzuring	Polygonaceae
<i>Rumex sanguineus</i>	ok	Bloedzuring	Polygonaceae
<i>Rumex thyrsoiflorus</i>	ok	Geoorde zuring	Polygonaceae
<i>Sagina procumbens</i>	ok	Liggende vetmuur	Caryophyllaceae
<i>Salix repens</i>	ok	Kruipwilg	Salicaceae
<i>Sambucus nigra</i>	ok	Gewone vlier	Adoxaceae
<i>Samolus valerandi</i>	ok	Waterpunge	Primulaceae
<i>Sanguisorba minor</i>	ok	Kleine pimpernel	Rosaceae

<i>Sanicula europaea</i>	ok	Heelkruid	Apiaceae
<i>Saxifraga granulata</i>	ok	Knolsteenbreek	Saxifragaceae
<i>Schoenoplectus lacustris</i>	ok	Mattenbies	Cyperaceae
<i>Scleranthus perennis</i>	ok	Overblijvende hardbloem	Caryophyllaceae
<i>Scorzonera humilis</i>	ok	Kleine schorseneer	Asteraceae
<i>Scrophularia nodosa</i>	ok	Knopig helmkruid	Scrophulariaceae
<i>Scutellaria galericulata</i>	ok	Blauw glidkruid	Lamiaceae
<i>Scutellaria hastifolia</i>	ok		Lamiaceae
<i>Sedum acre</i>	ok	Muurpeper	Crassulaceae
<i>Sedum album</i>	ok	Wit vetkruid	Crassulaceae
<i>Sedum rupestre</i>	<i>Sedum reflexum</i>	Tripmadam	Crassulaceae
<i>Senecio vulgaris</i>	ok	Klein kruiskruid	Asteraceae
<i>Seriphidium maritimum</i>	ok	Zeealsem	Asteraceae
<i>Sesleria caerulea</i>	ok	Blauwgras	Poaceae
<i>Silene flos-cuculi</i>	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Echte koekoeksbloem	Caryophyllaceae
<i>Silene latifolia</i> ssp. <i>alba</i>	ok	Avondkoekoeksbloem	Caryophyllaceae
<i>Silene nutans</i>	ok	Nachtsilene	Caryophyllaceae
<i>Silene viscaria</i>	<i>Viscaria vulgaris</i>	Rode pekanjer	Caryophyllaceae
<i>Silene vulgaris</i>	ok	Blaassilene	Caryophyllaceae
<i>Sium latifolium</i>	ok	Grote watereppe	Apiaceae
<i>Solanum dulcamara</i>	ok	Bitterzoet	Solanaceae
<i>Solidago virgaurea</i>	ok	Echte guldenroede	Asteraceae
<i>Sorbus aucuparia</i>	ok	Wilde lijsterbes	Rosaceae
<i>Sorbus intermedia</i>	ok	Zweedse lijsterbes	Rosaceae
<i>Stachys byzantina</i>	ok		Lamiaceae
<i>Stachys sylvatica</i>	ok	Bosandoorn	Lamiaceae
<i>Stellaria holostea</i>	ok	Grote muur	Caryophyllaceae
<i>Succisa pratensis</i>	ok	Blauwe knoop	Caprifoliaceae
<i>Symphytum asperum</i>	ok	Ruwe smeewortel	Boraginaceae
<i>Tanacetum vulgare</i>	ok	Boerenwormkruid	Asteraceae
<i>Taraxacum campyloides</i>	keus uit 14 pagina's	Paardenbloem	Asteraceae
<i>Thalictrum flavum</i>	ok	Poelruit	Ranunculaceae
<i>Thelypteris confluens</i>	<i>Thelypteris palustris</i>	Moerasvaren	Thelypteridaceae
<i>Thlaspi arvense</i>	ok	Witte krodde	Brassicaceae
<i>Thymus pulegioides</i>	ok	Grote tijm	Lamiaceae
<i>Thymus serpyllum</i>	ok	Kleine tijm	Lamiaceae
<i>Tilia cordata</i>	ok	Winterlinde	Malvaceae
<i>Torilis japonica</i>	ok	Heggendoornzaad	Apiaceae
<i>Tragopogon pratensis</i>	ok	Gele morgenster	Asteraceae
<i>Trifolium arvense</i>	ok	Hazenpootje	Fabaceae
<i>Trifolium campestre</i>	ok	Liggende klaver	Fabaceae
<i>Trifolium dubium</i>	ok	Kleine klaver	Fabaceae
<i>Trifolium medium</i>	ok	Bochtige klaver	Fabaceae
<i>Trifolium montanum</i>	ok		Fabaceae
<i>Triglochin maritima</i>	ok	Schorrenzoutgras	Juncaginaceae

<i>Triglochin palustris</i>	ok	Moeraszoutgras	Juncaginaceae
<i>Tripolium pannonicum</i>	<i>Tripolium vulgare</i>	Zulte (blad: lamsoren)	Asteraceae
<i>Ulmus laevigata</i>	<i>Ulmus laevis?</i>	Fladderiep	Ulmaceae
<i>Ulmus minor</i>	ok	Gladde iep	Ulmaceae
<i>Urtica dioica</i>	ok	Grote brandtettel	Urticaceae
<i>Utricularia minor</i>	ok	Klein blaasjeskruid	Utriculariaceae
<i>Vaccinium myrtillus</i>	ok	Blauwe bosbes	Ericaceae
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	ok	Rode bosbes	Ericaceae
<i>Valeriana dioica</i>	ok	Kleine valeriaan	Caprifoliaceae
<i>Valeriana officinalis</i>	ok	Echte valeriaan	Caprifoliaceae
<i>Valerianella locusta</i>	ok	Veldsla	Caprifoliaceae
<i>Verbascum nigrum</i>	ok	Zwarte toorts	Scrophulariaceae
<i>Veronica anagallis-aquatica</i>	ok	Blauwe waterereprijs	Plantaginaceae
<i>Veronica beccabunga</i>	ok	Beekpunge	Plantaginaceae
<i>Veronica catenata</i>	ok	Rode waterereprijs	Plantaginaceae
<i>Veronica chamaedrys</i>	ok	Gewone ereprijs	Plantaginaceae
<i>Veronica montana</i>	ok	Bosereprijs	Plantaginaceae
<i>Veronica officinalis</i>	ok	Mannetjesereprijs	Plantaginaceae
<i>Veronica scutellata</i>	ok	Schildereprijs	Plantaginaceae
<i>Veronica spicata</i>	ok	Aarereprijs	Plantaginaceae
<i>Viburnum opulus</i>	ok	Gelderse roos	Adoxaceae
<i>Vicia cracca</i>	ok	Vogelwikke	Fabaceae
<i>Vinca minor</i>	ok	Kleine maagdenpalm	Apocynaceae
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>	ok	Witte engbloem	Apocynaceae
<i>Viola arvensis</i>	ok	Akkerviooltje	Violaceae
<i>Viola curtisii</i>	<i>Viola tricolor ssp. curtisii</i>	Duinviooltje	Violaceae
<i>Viola hirta</i>	ok	Ruig viooltje	Violaceae
<i>Viola tricolor</i>	<i>Viola tricolor ssp. tricolor</i>	Driekleurig viooltje	Violaceae
<i>Zannichellia palustris</i>	ok	Zannichellia	Potamogetonaceae

